

CONFERINȚA NAȚIONALĂ A SOCIETĂȚII ROMÂNE DE
MEDICINA MUNCII

Mamaia | 29 MAI – 1 IUNIE 2019

VOLUM DE REZUMATE

BUNE PRACTICI ÎN SUPRAVEGHEREA SĂNĂȚĂII LUCRĂTORILOR

ETICA ȘI CALITATEA, PĂRȚI ALE BUNEI PRACTICI ÎN MEDICINA MUNCII

Păuncu Elena-Ana¹, Popescu Florina Georgeta²

*¹Universitatea de Medicină și Farmacie Victor Babeș, ²Disciplina Medicina Muncii
Timișoara, România*

Introducere. Activitatea de medicina muncii, specialitate predominant profilactică, asigură supravegherea sănătății lucrătorilor. Cum se realizează aceasta pentru a fi considerată bună practică?

Material și metodă. Analiza modului actual de lucru în teren și cabinet a medicilor de medicina muncii.

Rezultate. În prezent puțini dintre specialiștii de medicina muncii ies periodic pe teren, vizitând locurile de muncă. Cu toții își concentrează activitatea în cabinetele medicale unde fac consultații de medicina muncii pe baza legislației specifice. Se pune întrebarea cum se fac aceste consulturi? Cum se completează documentele medicale? Cât timp se alocă fiecărui pacient? Cine coordonează, pe cine? O realitate din teren este volumul mare de lucru și numărul (încă) insuficient de specialiști. Se realizează cantitate în defavoarea calității. Dosarele medicale de medicina muncii sunt adesea superficial și doar parțial completate, fapt vizibil azi doar în condiții de litigiu. Să nu uităm, sunt documente medico-legale. Anamneza și consultația medicală se fac, de asemenea, uneori, incomplet, fapt reflectat în documentele scrise.

Concluzii. Pentru a avea respectul cuvenit în rândul specialităților din medicină, dar și a pacienților și colaboratorilor, este necesar să nu se facă rabat de la corectitudine și calitate.

ETHICS AND QUALITY, PARTS OF GOOD PRACTICE IN OCCUPATIONAL MEDICINE

Păuncu Elena-Ana¹, Popescu Florina Georgeta²

*Victor Babeș University of Medicine and Pharmacy, Occupational Medicine Discipline,
Timișoara, Romania*

Introduction. Occupational medicine, a predominantly prophylactic specialty, ensures workers health surveillance. How does this work to be considered good practice?

Material and method. Analysis of current work in the field and occupational medicine physician's office.

Results. At present, few of the occupational health professionals regularly come out on the field visiting the workplaces. They all concentrate on working in medical practices where they do occupational medicine consultations on the basis of specific legislation. The question is how do these consultations take place? How to complete medical records? How much time is allocated to each patient? Who coordinates, whom? A reality in the field is the high volume of work and the (still) insufficient number of specialists. There is

quantity at the expense of quality. Occupational medical records are often superficial and only partially completed, which is only visible today in litigation. Let's not forget, there are forensic records. Anamnesis and medical consultation are also sometimes incomplete, fact reflected in written documents.

Conclusions. In order to have a special respect between medical specialties, patients and collaborators, it is necessary to work on high standards of fairness and quality.

BUNE PRACTICI ÎN SUPRAVEGHEREA SĂNĂTĂȚII LUCRĂTORILOR: ANALIZA ABSENTEISMULUI MEDICAL

Mihaela Stoia

Universitatea "Lucian Blaga" din Sibiu, Facultatea de Medicină

Introducere. Scopul lucrării a fost actualizarea datelor privind bolile legate de profesie la personalul din instituțiile publice, considerând rata absenteismului ca un indicator obiectiv al impactului factorilor de risc asupra sănătății lucrătorilor la locul de muncă.

Material și metodă. S-au colectat date din certificatele de concediu medical pentru posibile boli legate de profesie din 54 instituții publice cuprinzând următoarele familii ocupaționale: administrație, justiție, cultură și sănătate și asistență socială. Pentru fiecare familie ocupațională s-a calculat rata medie anuală a absenteismului considerând numărul de zile de incapacitate temporară de muncă pentru boli în relație cu factorii de risc ocupaționali.

Rezultate: Pentru bolile musculoscheletale s-a înregistrat cea mai mare rată a absenteismului; familia ocupațională "sănătate și asistență socială" ocupă primul loc în morbiditatea legată de profesie, urmată de sectorul "administrație".

Concluzii. Analiza absenteismului medical este un exemplu de bune practici în supravegherea sănătății lucrătorilor, iar pentru instituțiile publice studiate evidențiază impactul suprasolicităților – principalul risc ocupațional.

GOOD PRACTICES IN WORKERS HEALTH SURVEILLANCE: ANALYSIS OF MEDICAL ABSENTEEISM

Mihaela Stoia

"Lucian Blaga" University of Sibiu, Faculty of Medicine

Introduction. The purpose of this work was to update the evidence regarding work-related diseases in workers from public institutions by considering the absenteeism rate as an objective indicator of the impact of workplace risk factors on employees health.

Material and method. Data were collected from sick leave certificates for possible work-related diseases in 54 public institutions comprising the following occupational families: administration, justice, culture, and health and social assistance. For each occupational family, the average annual absenteeism rate was calculated by considering the number of temporary work disablement days for illnesses related to occupational risk factors.

Results. The highest rate of absenteeism was recorded for musculoskeletal disorders; the occupational family "health and social assistance" ranks the first place in specific morbidity, followed by the sector of "administration".

Conclusions. Analysis of medical absenteeism is an example of good practice in workers health surveillance, and, with respect to the studied public institutions, it highlights the impact of work overload – the main occupational risk.

RAPORTUL NEUTROFILE LIMFOCITE ÎN EVOLUȚIA AZBESTOZEI

Marina Ruxandra Oțelea¹, Nicoleta Andrei²

¹Departamentul Clinic 2, Universitatea de Medicina și Farmacie "Carol Davila", București

²Spitalul Clinic Colentina, Clinica de Boli Profesionale, București

Introducere. Raportul neutrofile/limfocite (RNL) este considerat un marker de inflamație activă. Fibrele de azbest rezistă la digestia macrofagică, ceea ce le conferă supraviețuirea pulmonară îndelungată. Mecanismele patogenice declanșate la pătrunderea fibrelor de azbest în alveole, implică activarea inflamazomului, recrutarea și activarea neutrofilor, precum și producția de specii reactive de oxigen.

Material și metodă. S-a efectuat analiza retrospectivă a cazurilor de azbestoză evaluate în Clinica de Boli Profesionale a Spitalului Clinic Colentina, în perioada 2014–2019. Au fost înregistrate valorile RNL la internarea din 2014 și la cele înregistrate după 5 ani, în 2019, interpretarea radiologică de acum 5 ani și interpretarea radiologică actuală. Valorile inițiale și cele recente ale RNL al pacienților cu evoluție a imaginii radiologice (extinderea opacităților, apariția de noi determinări pleurale sau a interesării hilurilor pulmonare) au fost comparate cu cele ale bolnavilor cu evoluție radiologică staționară.

Rezultate. 22 au prezentat o imagine radiologică evolutivă și 20 de pacienți au avut o evoluție staționară. Valoarea RNL inițial nu s-a corelat cu evolutivitatea radiologică, dar între valorile RNL de la ultima internare și evolutivitatea radiologică relația a avut semnificație statistică ($F=7.594$, $p=0.00877$). Valoarea medie a RNL la ultima internare în grupul fără evoluție radiologică a fost de 1.916, (abatere standard=0.4924), iar în cel cu evoluție radiologică 2.72 (abatere standard=1.2114), diferența medianelor având semnificație statistică (Mann-Whitney, $U=313.5$, $p=0.01854$).

Concluzii. Rezultatele sugerează că RNL nu are o valoare prognostică în azbestoză, dar că evoluția leziunilor radiologice și, implicit, a procesului inflamator subiacent, ar putea fi reflectată în creșterea RNL.

THE NEUTROPHIL TO LYMPHOCYTE RATIO DURING THE EVOLUTION OF ASBESTOSIS

Marina Ruxandra Oțelea¹, Nicoleta Andrei²

¹Clinic Department 2, "Carol Davila" University of Medicine and Pharmacy, Bucharest
² Colentina Clinical Hospital, Occupational Medicine Clinic, Bucharest

Introduction. The neutrophil to lymphocyte ratio (NLR) is considered a marker of active inflammation. Asbestos fibers resist to macrophage digestion; this characteristic confers them a high survival time in the lung. The pathogenic mechanisms initiated following exposure involve activation of the inflammasome, neutrophils recruitment and activation and reactive oxygen species generation.

Material and method. A retrospective analysis of the asbestosis cases evaluated in the Clinic of Occupational Diseases of the Colentina Clinical Hospital, during 2014–2019, was performed. We recorded the NLR in 2014 and after 5 years of follow up, in 2019, and the X-ray interpretation. The initial and latest NLR of the patients with radiological signs of evolution (extension of the opacities, new pleural localisations or hilum involvement) were compared to the NLR of the patients without radiological signs of progression.

Results. 22 patients showed a radiological progression and 22 did not. The initial NLR was not correlated with the radiological progress, but the last NLR was significantly associated with progression of the radiological signs. The latest average NLR was 1.916, (standard deviation=0.4924) in the group with similar X-ray findings, and 2.72 (standard deviation= 1.2114) in the one with radiological progression. The median difference was statistically significant (Mann-Whitney, $U=313.5$, $p=0.01854$).

Conclusion. The results of this study suggest that NLR is not a prognostic marker for the asbestosis evolution, but could be an inflammatory sign associated with the radiological progression.

STRESUL OCUPAȚIONAL LA LUCRĂTORII DIN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR – PARTICULARITĂȚI ALE EVALUĂRII ȘI CORELAȚII CU CAPACITATEA DE MUNCĂ ȘI STAREA DE SĂNĂTATE

Dorin-Gheorghe Triff, Musata-Dacia Bocos², Eugenia Naghi³

¹Spitalul Județean de Urgență Baia Mare, Secția Medicina Muncii; Universitatea Tehnică Cluj Napoca, Facultatea de Inginerie, Centrul Universitar Nord Baia Mare

²Universitatea Babeș-Bolyai, Facultatea de Psihologie și Științele Educației, Cluj Napoca,

³Universitatea de Medicina și Farmacie "Carol Davila", Medicina Muncii, București

Introducere. Stresul ocupațional la lucrătorii din învățământul preuniversitar este o realitate.

Material și metodă. Lotul de studiu: angajaților dintr-un liceu, o școală secundară și o grădiniță, care s-au prezentat la controlul medical periodic, li s-au distribuit pentru completare voluntară, mai multe chestionare pentru a evalua stresul ocupațional pornind de la: caracteristicile individuale, anxietatea, sentimentul de auto-eficacitate, capacitatea

de muncă, epuizarea emoțională și starea de sănătate (utilizând chestionarul ShortForm 36). S-au recoltat 132 de chestionare.

Rezultate. Capacitatea de muncă s-a corelat semnificativ, pozitiv, în toate cele 3 unități școlare, cu scorurile următoarelor secțiuni ale chestionarului SF 36: funcționalitatea socială, rolul funcționalității fizice, funcționalitatea fizică, energia percepută. Capacitatea de lucru s-a corelat semnificativ negativ în toate unitățile școlare cu anxietatea (stare și trăsătură), epuizare emoțională ($p=0,00$) și sursele de stres reprezentate de responsabilitatea crescută a postului de muncă și comunicarea cu superiorii.

Concluzii. Rezultatele concordante în toate cele trei unități școlare arată că reducerea stresului, a anxietății și a epuizării emoționale crește capacitatea de muncă percepută a angajaților. Capacitatea de muncă percepută este influențată în primul rând de nivelurile de stres ocupațional percepute de lucrători. Dintre variabilele urmărite există multe corelații care diferă în funcție de unitatea școlară, ceea ce subliniază importanța contextului organizațional și asocierea diferențiată a factorilor individuali.

OCCUPATIONAL STRESS ASSESSMENT IN PRE-UNIVERSITY EDUCATION SECTOR – CORRELATION WITH WORK CAPACITY AND HEALTH STATUS

Dorin-Gheorghe Triff¹, Musata-Dacia Bocos², Eugenia Naghi³

¹Emergency Hospital County Baia Mare, Technical University of Cluj-Napoca, North University Center from Baia Mare, ²Babes-Bolyai University, Faculty of Psychology and Educational Sciences, Cluj-Napoca, ³“Carol Davila” University of Medicine and Pharmacy, Occupational Medicine, Bucharest

Introduction. The occupational stress of pre-university education workers is a reality.

Material and method. During periodic occupational medical checkup, at a sample of at all employees, from a highschool, a secondary school and a kindergarten, were administered, for voluntary completion, questionnaires which assessed the employees' occupational stress in terms of individual characteristics, anxiety, sense of self-efficacy, work ability, emotional exhaustion and health status (using ShortForm 36 questionnaire).

Results. Were returned 132 questionnaires. Work ability correlates significantly positively in all three units with the scores of the following sections of the SF 36 questionnaire: social role functioning, physical role functioning, physical functioning, vitality. Work ability correlates significantly negatively in all three units with anxiety (state and trait), emotional exhaustion ($p=0,00$) and sources of stress represented by increased responsibility at work and communication with superiors.

Conclusions. The concordant results in all three school units show that reducing stress, anxiety and emotional exhaustion increases the work capacity of employees. The perceived work ability is primarily influenced by the levels of occupational stress perceived by workers. Among the surveyed variables there are many correlations that are different according to the school unit, which underlines the importance of the organizational context and differentiated association of individual factors.

EVALUAREA CO-MORBIDITĂȚILOR LA ANGAJAȚII CARE LUCREAZĂ ÎN DOMENIUL HIDROTEHNIC

Cristina Filip^{1,2}, Manuela Oancea¹, Cristina Borcan³, Carmen Petruț¹, Codruța Romila¹, Emeric Toth^{4,5}, Claudia Borza⁴

¹Centrul Medical Explomed Timișoara, ²UMF Victor Babeș Timișoara, Disciplina de Semiologie Medicală II, ³UMF Victor Babeș Timișoara, Disciplina de Medicină Muncii, ⁴UMF Victor Babeș Timișoara, Disciplina de Fiziopatologie, ⁵Laboratorul de analize medicale Bioexplomed, Timișoara

Introducere. Conform legislației specifice în vigoare (Legea sănătății în muncă și a legilor adiționale) controlul medical periodic al angajaților este obligatoriu pentru evaluarea stării lor de sănătate.

Obiectivul studiului a fost de a evalua co-morbiditățile existente la angajații care lucrează în domeniul hidrotehnic.

Material și metodă: a fost investigată starea de sănătate la un lot de 453 angajați care lucrează în domeniul hidrotehnic pe perioada anului 2018; 404 dintre aceștia au fost declarați apți pentru acest tip de activitate.

Rezultate. Co-morbiditățile prezente la acești angajați au fost: afecțiuni cardiovasculare (26%), afecțiuni endocrine și metabolice (21%), afecțiuni neurologice (2%) și pneumo-alergice (3%). Testarea glicemiei a fost utilă pentru depistarea persoanelor cu insulino-rezistență, respectiv evaluarea funcțională a angajaților cu diabet zaharat. S-au făcut următoarele recomandări: pentru cei cu afecțiuni cardio-metabolice: regim alimentar hiposodat, hipolipidic, renunțarea la fumat și evitarea eforturilor grele, pentru cei cu afecțiuni respiratorii: evitarea frigului, umezelii, expunerii la aero-poluanți iritanți, renunțarea la fumat. La toți acești angajați s-a recomandat dispensarizare și tratament prin medicul de familie și specialist.

Concluzie. Este necesară respectarea recomandărilor tehnico-organizatorice și medicale: efectuarea controlului medical la angajare și a controlului periodic, respectarea normelor de igienă, asigurarea echipamentului individual de protecție.

ASSESSMENT OF CO-MORBIDITIES IN EMPLOYEES IN HYDROTECHNICAL FIELD

Cristina Filip^{1,2}, Manuela Oancea¹, Cristina Borcan³, Carmen Petruț¹, Codruța Romila¹, Emeric Toth^{4,5}, Claudia Borza⁴

¹Centrul Medical Explomed Timișoara, ²UMF Victor Babeș Timișoara, Disciplina de Semiologie Medicală II, ³UMF Victor Babeș Timișoara, Disciplina de Medicină Muncii, ⁴UMF Victor Babeș Timișoara, Disciplina de Fiziopatologie, ⁵Laboratorul de analize medicale Bioexplomed, Timișoara

Introduction. Based on specific laws (Law of work health and safety and another additional laws), the periodic medical examination is mandatory for all employees for evaluation of their health status.

The objective of study was to evaluate the existing co-morbidities in employees working in hydrotechnical field.

Material and method. The health status was evaluated in a study group (453) employees working in hydrotechnical field for year 2018; 404 of them were declared fit for this kind of activity.

Results. The existing co-morbidities in these employees were as follow: cardio-vascular diseases (26%), endocrine and metabolic disorders (21%), neurologic diseases (2%) and pulmonary-allergic type (3%). The glycaemia testing was important for detection of people with insulin-resistance, respectively the functional evaluation in employees with mellitus diabetes. The following recommendations have been made: employees suffering from cardio-metabolic disorders: a controlled sodium and lipid diet, avoid smoking and limited physical effort, employees suffering from respiratory disorders: avoid cold, dampness and irritant aero-pollutants and smoking. At all these employees was recommend treatment carried out by general practitioner and a specialist physician.

Conclusion. Medical, technical and organizational recommendations were made: pre-employment and periodic medical examinations, compliance with hygiene standards, ensure proper use of personal protective equipment.

SUPRAVEGHEREA SĂNĂTĂȚII LUCRĂTORILOR DIN ÎNVĂȚĂMÂNTUL GIMNAZIAL

Irina Luciana Gurzu^{1,2}, Veronica Oprea^{1,2}, Loredana Nicoleta Hilițanu², Bogdan Mihail Diaconescu^{2,3}, Bogdan Gurzu³

¹Universitatea de Medicină și Farmacie "Gr T Popa", Departamentul de Medicină Preventivă și Interdisciplinaritate, Iași, ²Clinica de Medicina Muncii, Spitalul Clinic de Recuperare Iași, ³Universitatea de Medicină și Farmacie "Gr T Popa", Departamentul de Științe Morfofuncționale, Iași

Introducere. Datele din literatură relevă că lucrătorii din învățământ sunt supuși unor riscuri specifice profesiei didactice. **OBIECTIVE:** Studiul s-a adresat angajaților unei școli gimnaziale și a urmărit identificarea tipurilor de solicitări, a impactului asupra stării de sănătate a lucrătorilor, precum și elaborarea unor măsuri de prevenție specifice.

Material și metode. A fost investigat un grup de 30 cadre didactice cu vârsta medie de 45 ani și cu vechime medie în profesia actuală de 22,2 ani. Datele au fost obținute din anamneza profesională și dintr-un chestionar conceput astfel încât să permită culegerea informațiilor generale biomedicale, a datelor profesionale, a solicitărilor specifice perceptuale și au completate cu rezultatele examenului clinic.

Rezultate. Grupele majore de solicitări ocupaționale identificate sunt vizuale, vocale și auditive (peste 80%) și neuropsihice (66%). Formele de manifestare percepute sunt cefalee (50%), stare de nervozitate(40%), insomni(10%). Evaluările periodice reprezintă cel mai important factor de stres psihic (77,7%). Peste un sfert din cadrele didactice suferă de afecțiuni cardiovasculare.

Discuții și concluzii. Datele obținute sunt în acord cu cele din literatură și impun măsuri preventive specifice (cum ar fi respectarea normei didactice, repaus vocal în mediul non-profesional etc) precum și consilierea cadrelor didactice în vederea adoptării unui stil de viață sănătos.

HEALTH SURVEILLANCE IN SECONDARY SCHOOL WORKERS

Irina Luciana Gurzu^{1,2}, Veronica Oprea^{1,2}, Loredana Nicoleta Hilițanu², Bogdan Mihail Diaconescu^{2,3}, Bogdan Gurzu³

¹University of Medicine and Pharmacy "Gr T Popa" and Interdisciplinary Department of Preventive Medicine, Iași, ²Clinic of Occupational Medicine, Clinical Recovery Hospital, Iași, ³University of Medicine and Pharmacy "Gr T Popa" and Morphofunctional Department, Iași

Introduction. Published data reveals that education workers are subject to specific occupational risks. **OBJECTIVES:** The study addressed employees of a secondary school in order to identify the type of risk factors, the impact on the health status of the workers and the development of specific prevention measures.

Materials and methods. A group of 30 teachers with an average age of 45 years and an average of 22.2 years of experience in teaching has been investigated. The data were obtained from the occupational history, clinical examination and a questionnaire designed to allow the collection of biomedical data, professional data and specific perceptual demands of work.

Results. The frequently reported work-related demands were visual, speaking and hearing (over 80%) and neuropsychological requirements (66%). The most frequently described complaints were headache (50%), nervousness (40%) and sleep problems (10%). Regular professional assessments were the most important psychic stress factor (77.7%). More than a quarter of teachers suffered from cardiovascular disease.

Discussions and conclusions. The data obtained were discussed in relation to those existing in the literature and supported specific preventive measures (such as: not exceeding the work hours, vocal rest in the non-professional environment etc.) as well as counseling teachers to adopt a healthy lifestyle.

ASIGURAREA SĂNĂTĂȚII ÎN MUNCĂ – ÎNTRE CABINETUL MEDICAL ȘI POSTUL DE LUCRU

Daniel Petrescu¹, Claudia-Mariana Handra², Vlad Alexandrescu³

¹UMF Carol Davila Bucuresti, Facultatea de Medicina, Departamentul 5, Disciplina Medicina Muncii

²Spitalul Orasenesc Sinaia, Ambulatoriul de specialitate, Cabinetul de medicina muncii

³Spitalul Clinic Colentina Bucuresti, Clinica de medicina muncii

Specialistul în medicina muncii este perceput ca având preponderant atribuții rutiniere: consultatii medicale, raportări. Îndrumările ergonomice și programele adaptate de exerciții în vederea profilaxiei afecțiunilor musculo-scheletale pot avea un impact puternic atât asupra angajaților supravegheați cât și asupra angajatorilor acestora, și pot oferi profesionistului ocazia de a-și pune în valoare creativitatea.

Majoritatea activităților profesionale determină solicitarea inegală a diferitelor aparate și sisteme ale organismului în decursul programului de lucru; pentru a restabili echilibrul funcțional lucrătorii trebuie avertizați despre aceasta situație și îndrumați pentru adoptarea unui stil de viață sănătos, care să includă odihna, nutriția și activitățile necesare recuperării în urma efortului profesional specific.

În prezentare sunt propuse modalități de implementare a unor programe profilactice la locul de muncă; pentru ilustrare se discută un program-pilot derulat pe parcursul a doi ani.

Rezultatele programului prezentat pot fi îmbunătățite. Implementarea măsurilor profilactice se dovedește eficientă atât pentru angajați cât și pentru angajatori, și oferă o modalitate de creștere a prestigiului profesiei și profesionistului.

PROVIDING HEALTH AT WORK – BETWEEN MEDICAL OFFICE AND WORKSTATION

Daniel Petrescu¹, Claudia-Mariana Handra², Vlad Alexandrescu³

¹UMF Carol Davila Bucharest, Faculty of Medicine, Department 5 (Occupational Medicine),
²City Hospital Sinaia, Ambulatory, Occupational Health Office, ³Colentina Hospital Bucharest, Department of Occupational Medicine

Specialists in occupational medicine are perceived as having predominantly routine tasks: physical examination, reports writing. Ergonomic guidance and exercise programs tailored for prevention of musculoskeletal disorders can have a strong impact on both employees and employers, and gives the opportunity to be creative.

Most jobs are using the body unevenly during working hours; to restore functional balance workers should be warned about this situation and advised to adopt a healthy lifestyle, to includes rest, nutrition and exercise to recover after professional tasks.

The presentation provides suggestions on how to implement preventive programs in the workplace; to illustrate, a pilot program conducted over two years is discussed.

Program results presented can be improved. Implementation of preventive measures proves effective for both employees and employers, and provides a way to increase prestige of both profession and professional.

ASPECTE ALE STĂRII DE SĂNĂTATE LA PERSONALUL MEDICAL DIN INSTITUTUL DE MEDICINĂ DE URGENȚĂ ÎN REPUBLICA MOLDOVA

Victor Meșina

USMF "Nicolae Testemițanu" Chișinău, Republica Moldova

Introducere. Medicina de Urgență este o specialitate extrem de importantă a sistemului de sănătate din Republica Moldova. Menirea sa este de a salva vieți, de a ameliora suferința și de a îmbunătăți calitatea vieții, atunci când nu este nicio clipa de pierdut. Eforturile neuroemoționale și fizice, factorii nocivi care însoțesc activitatea lucrătorilor medicali din IMSP IMU pot influența negativ starea de sănătate a lucrătorilor din acest sector medical, provocând dezvoltarea extenuării spre sfârșitul turei.

Material și metode. A fost analizată incapacitatea temporară de muncă la lucrătorii din acest sector medical pe o perioadă de 5 ani (2013–2017) pe baza certificatelor de concediu medical – din documentele furnizate de serviciul resurse umane.

Rezultate și discuții. Nivelul maxim de morbiditate a fost înregistrat în anul 2015 cu 58,8 cazuri la 100 muncitori, iar nivelul minim în anul 2016 cu 33,6 cazuri la 100 muncitori. Indicele de frecvență este mai exprimat la femei comparativ cu bărbații în anii 2014, 2016, 2017. În 2013 și 2015 bărbații se clasează pe primul loc în raport cu femeile. Totodată, este menționată o creștere a indicelui de frecvență în anul 2015 pentru ambele sexe, cu predominanța bărbaților. Analiza comparativă a structurii morbidității cu incapacitate temporară de muncă după indicii de frecvență și gravitate a cuantificat o particularitate specifică. Cota majoră a numărului de cazuri revine afecțiunilor sistemului respirator, iar ponderea maximală a numărului de zile – traumatismelor (explicată prin durata mai mare a tratamentului). Frecvența afecțiunilor respiratorii este de 24,64%, secondate de traume cu 18,1%, urmând bolile sistemului nervos cu 15,3%. Cel mai puțin afectat este sistemul osteo-muscular 6,33%.

Concluzii. În dinamica anilor 2013–2017 incidența după cazuri și zile prin ITM la 100 de lucrători medicali din Republica Moldova este mai joasă comparativ cu Mun. Chișinău. Repartizarea morbidității cu ITM în funcție de formele nozologice denotă predominanța în anul 2017 după cazuri a afecțiunilor sistemului respirator, care constituie un sfert din toată morbiditatea.

HEALTH STATUS ASPECTS OF THE HEALTHCARE STAFF IN THE EMERGENCY MEDICINE INSTITUTE IN REPUBLIC OF MOLDOVA

Victor Meșina

USMF "Nicolae Testemițanu" Chișinău, Republica Moldova

Introduction. Emergency Medicine is an extremely important component of the health system. Its purpose is to save lives, improve suffering and improve the quality of life, when there is no moment to lose. The neuro-emotional and physical efforts, the harmful and unfavorable factors accompanying the work of the medical workers in Public Health Institution of the Emergency Medicine Institute (PMSI EMI), can negatively affect the physiological state and resistance of the body to the professional factors, cause the development of extenuation towards the end of the shift. The action of production factors of a certain intensity, composition and duration causes functional changes in the body, can lead to prepatological and pathological changes.

Material and methods. Dynamics of disease with temporary incapacity to medical staff of the PMSI EMI, was studied for 5 years (2013–2017) on the basis of the medical certificates present in the institution's human resources department. The structure of morbidity was assessed by intensive and extensive indexes of cases and days with temporary incapacity.

Results and discussions. The dynamics of morbidity with temporary incapacity reveals that the maximum level of morbidity is recorded in 2015 with 58.8 cases per 100 workers and the minimum level in 2016 by 33.6 cases per 100 workers. The frequency index has a common trend for both genders being more pronounced in women than men in 2014, 2016, 2017. And in 2013 and 2015 vice versa, men ranked first in relation to women. It is also worth mentioning an increase of 2015 of the frequency index in both genders, with the predominance of men. The comparative analysis of the morbidity structure with temporary

incapacity according to frequency and severity indices has quantified a specific peculiarity, which is the fact that the major share of the number of cases is represented by the respiratory system and the maximum number of sick days by traumas. This can be explained by the longer treatment duration for trauma. Based on the total number of cases taken in account, the respiratory diseases were 24.64%, trauma 18.1%, followed by diseases of the nervous system 15.3%. The least affected is was the bone-muscular system of with 6.33%.

Conclusions. In the dynamics of the 2013–2017 years the incidence by cases and sick days with temporary incapacity of 100 medical workers from EMI was lower compared to Chisinau area. The distribution of morbidity with temporary incapacity according to nosological forms denotes the predominance in 2017 of respiratory system disorders, which constitute a quarter of all morbidity.

STRESUL LA LOCUL DE MUNCĂ

Cozmin Mihai¹, Veronica Oprea²

¹Institute of Psychiatry „Socola,, Iași, România

²Clinical Recovery Hospital, „Grigore T. Popa,, University of Medicine and Pharmacy, Iași, România

Stresul reprezintă o reacție psihofizică a organismului declanșată de agenți stresori ce acționează printr-un amalgam de reacții neuro-vegetative și endocrine, cu un mare impact asupra organismului. Dar așa cum Hans Hugo Bruno Selye, cercetătorul de origine austro-ungară, cel care a descoperit și propus termenul de stres, afirma că „stresul este sarea din viața noastră,, așadar el face parte din paleta emoțională a vieții noastre. Același cercetător spunea că până și în somn, organismul uman este stresat cu bătăile inimii și cu mișcările mușchilor respiratori pentru a putea respira. Frapantă și fascinantă este aceea că doar moartea nu are stres, absența stresului fiind de fapt moartea organismului. Din toate acestea, realizăm faptul că fără pic de stres nu există viață. În secolul 21, numit și secolul vitezei, stresul psihic și-a făcut din ce în ce mai simțită prezența, devenind o problemă majoră pentru indivizii expuși evoluției accelerate. Acesta este manifestat printr-o stare de tensiune, încordare și disconfort, determinată de agenți afectogeni cu semnificație negativă, de frustrare sau de reprimare a unor emoții cât și de dificultatea sau imposibilitatea rezolvării unor probleme.

Stresul la locul de muncă reprezintă un aspect extrem de important pentru fiecare dintre cei angrenați în muncă. Activitatea profesională reprezintă în general principala noastră sursă de întreținere, în plus, aceasta își pune amprenta asupra vieții noastre personale și sociale. Prin toate aceste legături financiare, personale și sociale, activitatea profesională implică adesea o importantă sursă de stresori. În unele situații, stresul poate fi un factor benefic și motivant în activitatea întreprinsă (eustres), dar de cele mai multe ori, ne afectează sănătatea pe termen lung (distres). Totodată, stresul la locul de muncă prin suprasolicitare este principalul factor incriminat în declanșarea „sindromului burn-out,,. Stresul la locul de muncă poate fi prevenit prin anumite activități recreative, precum pauze de masă, plimbări, cât și planificarea din timp a sarcinilor de serviciu. Asertivitatea colegială este un alt aspect important ce îmbunătățește starea psihică a angajaților. Prevenirea stresului la locul de muncă

constituie unul dintre obiectivele formulate în *Comunicatul comisiei europene* privind noua strategie în domeniul securității și sănătății în muncă. Aproximativ patruzeci de milioane de persoane din *Uniunea Europeană* sunt afectate de stresul la locul de muncă.

STRESS IN THE WORKPLACE

Cozmin Mihai¹, Veronica Oprea²

¹*Institute of Psychiatry ,,Socola,, Iași, România*

²*Clinical Recovery Hospital, ,,Grigore T. Popa,, University of Medicine and Pharmacy, Iași, România*

Stress is a psychophysical reaction of the body triggered by stressors acting through an amalgam of neuro-vegetative and endocrine reactions with a great impact on the body. Hans Hugo Bruno Selye, researcher of Austro-Hungarian origin who discovered and proposed the term stress, said that "stress is the salt of our lives," so it is part of the emotional palette of our lives. The same researcher said that even in sleep, the human body is stressed by heartbeats and by respiratory muscle activity needed to breathe. Fragrant and fascinating is that only death has no stress, the absence of stress is actually the death of the body. Of all this, we realize that without stress there is no life. In the 21st Century, also called the century of speed, psychic stress has made its presence felt more and more, becoming a major issue for individuals exposed to accelerated evolution. It is manifested by a state of tension, discomfort, determined by negative agents, frustration or suppression of emotions, as well as the difficulty or impossibility of solving some problems.

Workplace stress is an extremely important issue for everyone involved in work. Professional activity is generally our main source of support, and it also puts a mark on our personal and social lives. Through all these financial, personal and social links, professional work often involves an important source of stressors. In some situations, stress can be a beneficial and motivating factor in eustress, but most of the time affects our long-term health (distress). At the same time, stress by overworking at workplace is the main factor in the triggering the "burn-out syndrome". Workplace related stress can be prevented through some recreational activities, such as meal breaks, walks, and timely planning of work tasks. Collective assertiveness is another important aspect that improves the mental state of employees. Preventing workplace stress is one of the objectives set out in the Communication of the European Commission on a new strategy on health and safety at work. Approximately forty million people in the European Union are affected by work-related stress.

STRATEGII DE COPING ÎN STRESUL OCUPAȚIONAL LA LUCRĂTORII DIN ÎNVĂȚĂMÂNT

¹Dorin-Gheorghe Triff, ²Zorica Triff, ³Musata-Dacia Bocos, ⁴Eugenia Naghi

¹Spitalul Județean de Urgență Baia Mare, Secția Medicina Muncii; Universitatea Tehnică Cluj Napoca, Facultatea de Inginerie, Centrul Universitar Nord Baia Mare, ²Universitatea Tehnică Cluj Napoca, Departamentul Pentru Pregătirea Personalului Didactic, Centrul Universitar Nord Baia Mare, ³Universitatea Babeș-Bolyai, Facultatea de Psihologie și Științele Educației, Cluj Napoca, ⁴Universitatea de Medicina și Farmacie „Carol Davila”, Disciplina Medicina Muncii, București

Strategii de coping in stresul ocupațional cuprind următoarele: strategii individuale (reflecția, jurnalizarea, discuțiile, dieta, exerciții fizice, odihnă, planul de activități cu scop ludic, și de vacanțe la intervale regulate), strategii interpersonale (consolidarea relațiilor cu familia și prietenii, activismul sau angajament în plan spiritual), strategii profesionale (interogări ale evenimentelor emoționale, ajutorul colegilor, cercuri de discuții, intervenții asupra condițiilor de muncă, pauzele de activitate, supraveghere profesională și sau întâlnirile cu psihologul). Programelor intervenționale organizaționale trebuie particularizate după datele obținute la etapa constatativă, în cadrul controlului medical periodic. Prin chestionare administrate la angajații din trei școli gimnaziale totalizând împreună peste 167 de angajați, privind intenția participării la cursuri de gestionare și cunoaștere a stresului ocupațional a rezultat că: -peste 50% sunt interesați de problematica prezentată; o treime, doresc participarea la astfel de cursuri; o cincime consideră că abordarea stresului trebuie să aibă loc la solicitarea angajatului cu participarea psihologului; între 35-45% nu doresc participarea la cursuri de gestionarea a stresului. Cursurile de gestionare a stresului pornesc de la importanța gestionării formelor de stres și cuprind în principal prezentarea unor principii de menținere a sănătății fizică, a unor tehnici de relaxare și exerciții mentale dar mai ales cunoașterea simptomelor și semnelor stresului.

STRATEGIES FOR COPING WITH OCCUPATIONAL STRESS IN EDUCATION WORKERS

¹Dorin-Gheorghe Triff, ²Zorica Triff, ³Musata-Dacia Bocos, ⁴Eugenia Naghi

¹Emergency Hospital County Baia Mare, Technical University of Cluj-Napoca, North University Center from Baia Mare, ²Technical University of Cluj-Napoca, Department with Psycho-pedagogical Profile, North University Center from Baia Mare, ³Babes-Bolyai University, Faculty of Psychology and Educational Sciences, Cluj-Napoca, ⁴“Carol Davila” University of Medicine and Pharmacy, Occupational Medicine, Bucharest

The strategies for coping with occupational stress include the following: individual strategies (reflection, journalism, discussion, diet, exercise, rest, playful activities plan, and regular holidays), interpersonal strategies (strengthening relationships with family and friends, activism or spiritual commitment), professional strategies (interrogation of emotional events, peer support, discussion circles, interventions on working conditions, work breaks, professional supervision or meetings with the psychologist). Organizational intervention programs should be customized according to the data obtained at the observational stage, within the periodical medical

check-up. By questionnaires administered to the employees of three gymnasium schools, totaling over 167 employees, regarding the intention to participate in courses of management and knowledge of occupational stress, we found that: over 50% are interested in the presented problems; one third would like to participate in such courses; a fifth conclude that addressing stress should be at the employee's request with the participation of the psychologist; between 35-45% do not want to participate in stress management courses. Stress management courses start from the importance of stress management and include mainly the presentation of some principles of physical health maintenance, relaxation techniques, and mental exercises, but especially knowledge of stress symptoms and signs.

AFECTAREA CAPACITĂȚII DE MUNCĂ A PERSOANELOR CU SINDROMUL ITALIA

Cozmin Mihai¹, Veronica Oprea²

¹*Institute of Psychiatry „Socola”, Iași, România*

²*Clinical Recovery Hospital, „Grigore T. Popa”, University of Medicine and Pharmacy, Iași, România*

Sindromul Italia reprezintă un cumul de simptome psihiatrice dezvoltate de persoanele de sex feminin care își desfășoară activitatea sau încă lucrează ca asistente personale pentru persoanele în vârstă din spațiul european, cu preponderență din Italia. Distanța și dorul de casă, nepregătirea profesională înainte de începerea activității, dialogul într-o altă limbă, mediul neprielnic și psihostresant, vârsta nepotrivită, structura fragilă; toate acestea reprezintă o parte din tabloul vulnerabil expus riscului la o decompensare psihică. În toate aceste condiții defavorizante echilibrului psihic, capacitatea de muncă este afectată, vârsta trecută de prima tinerețe cât și programul continuu de muncă, întregesc tabloul vulnerabil. De aceea, este necesară o cuantificare a riscului și o atenție sporită acordată angajaților, deoarece aceștia își pot accentua declinul psihic în aceste condiții.

Migrația forței de muncă este un fenomen social care a început imediat după revoluția din 1989, o treime din familiile din România având cel puțin un membru plecat în străinătate. Cel mai recent raport al Organizației Națiunilor Unite arată că țara noastră este a doua într-un top mondial al migrației, după Siria. Exista peste 3,4 milioane de români plecați la muncă în străinătate sau stabiliți definitiv acolo cu tot cu familii. În procente, diaspora reprezintă 17 % din populația totală a României. Concret, potrivit ultimului raport al Organizației Națiunilor Unite referitor la migrație, cu date din 2015, România înregistrează a doua cea mai mare creștere a diasporei unei țări. Mai exact, țara noastră a înregistrat o creștere a migrației de 7,3 % pe an, în timp ce pe primul loc este Siria cu 13,1 % , iar pe locul trei Polonia, cu 5,1 %. Experții Națiunilor Unite notează că România are cea mai accelerată creștere a numărului de migranți într-un stat care nu s-a confruntat cu războiul. O analiză recentă arată că nouă români părăsesc în fiecare oră țara, România pierzând anual echivalentul unui oraș de nivel mediu ca Slatina sau Tulcea. Specialiștii spun că anul acesta, în 2019 vor părăsi țara încă 85.000 de români, fapt îngrijorător pentru țara noastră.

Lucrul peste hotare, cu implicările și provocările privind accesul limitat la serviciile medicale, fie din motivul lucrului fără contracte legale, a lipsei asigurării medicale, fie din motivul tendinței de a economisi, conduc la înrăutățirea stării de sănătate, confirmată prin aprecierea subiectivă a stării de sănătate de către femeile foste migrante. Peste o treime dintre femei (35,3%) au relatat că starea lor de sănătate era mai bună înainte de plecare, iar o pondere de 13 % au relatat drept motiv de reîntoarcere acasă înrăutățirea stării de sănătate. Cât privește capacitatea de muncă, aceasta este afectată într-o mare măsură pe toată perioada decompensării psihice, cât și în perioada de convalescență, în funcție de structura emoțională și de gravitatea tulburării suferite.

IMPAIRED WORKING CAPACITY AMONG INDIVIDUALS WITH ITALY SYNDROME

Cozmin Mihai¹, Veronica Oprea²

¹*Institute of Psychiatry „Socola,, Iași, România*

²*Clinical Recovery Hospital, „Grigore T. Popa,, University of Medicine and Pharmacy, Iași, România*

Italy syndrome is a cumulative symptomatic psychiatric syndrome developed by female caregivers who are working as support staff for elderly people in the European area, mainly from Italy. Distance from home and homesickness, absence of pre-employment training, dialogue in a foreign language, unfriendly environment and psychostress, inappropriate age, fragile structure; all this constitute a vulnerable picture exposed to the risk of psychological decompensation. All these unfavorable conditions that affect the working capacity, the rather older age and a continuous work schedule without days off, complete the vulnerable picture. Therefore, it is necessary to quantify risks and pay more attention to employees, as their mental decline may accentuate under these conditions.

Migration of the labor force is a social phenomenon that started immediately after the 1989 revolution, one third of Romanian families having at least one member abroad. The latest United Nations report on emigration shows that our country ranks the second largest in the world after Syria. There are over 3.4 million Romanians working abroad or permanently settling there with families. In percentage terms, diaspora accounts for 17% of Romania's total population. Specifically, according to the latest United Nations report on migration, in 2015, Romania ranked second country with the largest increase of its diaspora. Specifically, our country registered an increase of 7.3% per year, while Syria is the first with 13.1% and the third with Poland 5.1%. United Nations experts note that Romania is the fastest growing number of migrants in a state that has not faced the war. A recent analysis shows that Romanians leave the country hourly, in one year Romania losing the equivalent of a middle-city like Slatina or Tulcea. Specialists say that this year alone, in 2019, another 85,000 Romanians will leave, which is worrisome for our country.

Work abroad, with the implications and challenges of limited access to medical services, either due to work without legal contracts, lack of medical insurance, or because of the tendency to save, leads to a worsening of health, confirmed by the subjective assessment of the state of health of former migrant women. More than one-third

of women (35.3%) reported that their health was better before departure from Romania and 13% reported a worsening of their health as main reason to return home. As far as work capacity is concerned, it is affected to a large extent throughout the period of psychological decompensation and during convalescence, depending on the emotional structure and the severity of the disorder.

ROLUL FACTORILOR PSIHOSOCIALI PROFESIONALI ÎN ETIOLOGIA ACCIDENTELOR VASCULARE CEREBRALE

Bernic Vladimir

Agenția Națională pentru Sănătate Publică, Republica Moldova

Introducere. În literatura de specialitate topul celor mai frecvent semnalate probleme de sănătate legate de muncă îl ocupă stresul ocupațional condiționat de factorii psihosociali, importanți în etiologia bolilor cerebrovasculare și în special în declanșarea accidentelor vasculare cerebrale (AVC).

Materiale și metode. Ca obiect de studiu în lucrarea actuală au servit pacienții cu AVC, care până la eveniment au activat în diferite ramuri ale economiei naționale și chestionarele de identificare a riscurilor profesionale. Au fost utilizate metodele igienice, epidemiologice și statistice.

Rezultate și discuții. Rezultatele obținute denotă, că în 45,2% cazuri, AVC a urmat în rezultatul unui stres emoțional. Acest fapt indică despre impactul prioritar al factorilor psihosociali de producție în declanșarea AVC. Cele mai răspândite cauze ale stresului ocupațional confirmate de angajații ce au suportat un AVC sunt: conflictele frecvente la serviciu (6,4%), stările de îngrijorare condiționate de remunerarea muncii (76,8%), suprasolicitările în activitatea profesională (36,5%) și lipsa studiilor profesionale (62,1%). Impactul factorilor menționați a fost demonstrat și prin indicele de corelație cu morbiditatea prin AVC (respectiv, $r=0,54$; $r=0,31$; $r=0,21$ și $r=0,22$).

Concluzii. Rezultatele studiului demonstrează impactul factorilor psihosociali de producție în etiologia AVC prin instituirea stărilor stresante și argumentează necesitatea implementării măsurilor de ameliorare a lor.

THE ROLE OF OCCUPATIONAL PSYCHOSOCIAL FACTORS IN THE ETIOLOGY OF STROKE

Bernic Vladimir

National Agency for Public Health, Republic of Moldova

Introduction. In the literature on specialty among the most frequently reported work-related health problems in the top is occupational stress conditioned by psychosocial factors, important in the etiology of cerebrovascular diseases, particularly in the onset of stroke.

Materials and methods. As a subject in the present work served stroke patients who turned up at the event in various sectors of national economy and questionnaires for identifying risks. In the study were used hygienic, epidemiological and statistical methods.

Results and discussions. The obtained results revealed that in 45.2% of cases, stroke occurred in the result of emotional stress. This indicates to the impact of psychosocial factors of production as priority impact in triggering stroke by inducing stressful conditions. The leading causes of occupational stress confirmed by employees who have suffered a stroke are frequent conflicts relations at work (6.4%), unease conditional remuneration than labor (76.8%), overloads in professional activity (36.5%) and lack of professional education 62.1%). The impact of above factors was demonstrated by high index correlation with the incidence of stroke (respectively, $r = 0.54$; $r = 0.31$; $r = 0.21$ and $r = 0.22$).

Conclusions. The survey shows the impact of psychosocial factors of production in the etiology of stroke by creating stressful conditions and argues the need to implement improvement measures.

EVALUAREA STĂRII DE SĂNĂTATE LA ANGAJAȚII CARE EFECTUEAZĂ MUNCĂ DE BIROU

Cristina Filip^{1,2}, Manuela Oancea¹, Cristina Borcan³, Carmen Petruț¹, Codruța Romila¹, Emeric Toth^{4,5}, Claudia Borza⁴

¹Centrul Medical Explomed Timișoara, ²UMF Victor Babe Timișoara, Disciplina de Semiologie Medicală II, ³UMF Victor Babes Timișoara, Disciplina de Medicina Muncii, ⁴UMF Victor Babes Timișoara, Disciplina de Fiziopatologie, ⁵Laboratorul de analize medicale Bioexplomed Timișoara

Introducere. Supravegherea și evaluarea stării de sănătate a angajaților asigură prevenirea și depistarea bolilor legate de profesie.

Obiectivul studiului a constat în evaluarea stării de sanatate la angajații care efectuează muncă de birou.

Material și metodă. A fost investigată starea de sănătate la un lot de 102 angajați care efectuează muncă de birou în anul 2018.

Rezultate. Afecțiunile cronice la acești angajați au fost: afecțiuni oftalmologice (33%), afecțiuni musculo-scheletale (11%), afecțiuni gastro-enterologice (5%) și cele ORL (1%). S-au făcut următoarele recomandări: pentru cei cu afecțiuni musculo-scheletale evitarea pozițiilor vicioase, respectiv scurte pauze cu exerciții ușoare, pentru cei cu afecțiuni oftalmologice purtarea corecției optice și la fiecare oră 5-10 minute de pauză de lucru, fără utilizarea computerului.

Concluzie. Este necesară respectarea recomandărilor făcute, a normelor în special de ergonomie la locul de muncă conform legislației specifice.

HEALTH STATUS EVALUATION IN EMPLOYEES WORKING IN OFFICE

Cristina Filip^{1,2}, Manuela DANCEA¹, Cristina Borcan³, Carmen Petruț¹, Codruța Romila¹, Emeric Toth^{4,5}, Claudia Borza⁴

¹Explomed Medical Center Timișoara, ²Victor Babeș UMF Timișoara, II Medical Semiology Department, ³UMF Victor Babeș Timișoara, Discipline of Occupational Health, ⁴UMF Victor Babeș Timișoara, Discipline of Pathophysiology, ⁵Medical analysis Laboratory Bioexplomed, Timișoara

Introduction. The surveillance and the employees health status evaluation assure prevention and diagnosis of occupational diseases.

The objective of study was to evaluate the health status of employees working in office.

Material and method. It was evaluated the health status in a study group (102) employees working in office for year 2018.

Results. The following chronic diseases were found in these employees: ophthalmologic diseases (33%), musculo-skeletal disorders (11%), gastro-intestinal disorders (5%) and ORL (1%).

The following recommendations have been made: employees suffering from musculo-skeletal disorders avoid faulty positions, respectively short breaks with easy exercises, employees suffering from ophthalmologic disorders optical correction and 5-10 minutes breaks/hourly from work with computer.

Conclusion. It is necessary to respect the medical recommendations, compliance with specific standards at workplace, especially ergonomics one, based on specific laws.

DIFICULTĂȚILE REINSERȚIEI PROFESIONALE DUPĂ AVC HEMORAGIC

Cristina-Nicoleta Iosup¹, Letiția Bucur², Dragos-Cătălin Niță¹, Sorin Mocănescu¹, Bogdan-Valentin Niță¹, Nadia El-Agha¹, Claudia-Mariana Handra³

¹Medlife S.A., Departamentul de Medicina Muncii, București

²Belsana Grup S.R.L., Serviciul De Medicina Muncii, București

³Universitatea de Medicina și Farmacie „Carol Davila”, Disciplina Medicina Muncii, București

Introducere. În practica de medicina muncii există unele situații în care reinsertia profesională este dificilă sau chiar imposibilă. Prezentăm cazul unui lucrător cu AVC hemoragic.

Material și metodă. La reluarea muncii, Coordonator instalației electrice (52 ani) cu AVC hemoragic recent, a refuzat recomandarea de prezentare la CEMRCM. La reevaluarea muncii a primit recomandarea "APT CONDIȚIONAT": "Nu va efectua sarcini profesionale care implică ortostatism prelungit, lucru în teren cu deplasare pe distanțe lungi, lucru la înălțime, manipulare de mase, expunere la temperaturi extreme. Respectarea programului de lucru recomandat (6 ore/zi) și reevaluare peste 3 luni sau oricând la nevoie". Colegii îi suplinesc sarcinile. Reevaluarea la 3, 6 și 9 luni menține recomandările. Ameliorarea a

fost minimă. Angajatorul solicită un verdict definitiv din partea medicului de medicina muncii. Lucrătorul a solicitat evaluare CEMRCM și a fost pensionat medical.

Concluzii. Evaluarea medicală în vederea pensionării se poate face la indicația medicului de medicina muncii, dar și la solicitarea lucrătorului.

DIFFICULTIES OF OCCUPATIONAL REINSERTION IN CASE OF HEMORRHAGIC STROKE

Cristina-Nicoleta Iosup¹, Letiția Bucur², Dragos-Cătălin Niță¹, Sorin Mocănescu¹, Bogdan-Valentin Niță¹, Nadia El-Agha¹, Claudia-Mariana Handra³

¹Medlife S.A., Departamentul de Medicina Muncii, București

²Belsana Grup S.R.L., Serviciul De Medicina Muncii, București

³Universitatea de Medicina și Farmacie „Carol Davila”, Disciplina Medicina Muncii, București

Introduction. In the practice of occupational medicine, there are some situations in which occupational reintegration is difficult or even impossible. We present the case of a worker with hemorrhagic stroke.

Material and method. At the resumption of work, Electrical Installer Coordinator (52 years) with a recent hemorrhagic stroke, refused the recommendation to present to CEMRCM. In the re-evaluation of work, he received the recommendation "FIT TO WORK CONDITIONNALLY", required conditions being the following: "To not carry out professional tasks involving prolonged orthostatism, to not walk long distances at work or do field work, to not work at heights, to avoid weight manipulation, to avoid exposure to extreme temperatures. Compliance with recommended work schedule (6 hours / day) and re-evaluation after 3 months or as needed ". Colleagues were filling in for his tasks. Reevaluation was done at 3, 6 and 9 months while maintaining the recommendations. Improvement during this period was minimal. The employer requires a definitive verdict from the Occupational Health Practitioner. The worker requested CEMRCM assessment and he was medically retired.

Conclusions. The medical evaluation for retirement can be done at the indication of the occupational health physician, but also at the worker's request.

CONCEDIUL DE RISC MATERNAL PENTRU ALĂPTARE

Letiția Bucur¹, Anca-Mihaela Gheorghită², Rodica Condruz², Sorina Androne², Adriana-Dumitra Geoarsă², George-Dan Dragomirescu², Simina-Cristina Dimitrescu², Claudia- Mariana Handra³

¹Medlife S.A., Departamentul de Medicina Muncii, București

²Belsana Grup S.R.L., Serviciul De Medicina Muncii, București

³Universitatea de Medicina și Farmacie „Carol Davila”, Disciplina Medicina Muncii, București

Introducere. Ca orice concediu de risc maternal (CRM), și cel pentru alăptare trebuie justificat tot pornind de la negația angajatorului că ar putea respecta obligațiile sale legale față de salariată.

Material, metodă. Art. 17 din OUG 96/2003 cere angajatorului să acorde 2 pauze de câte o ora pentru alăptare, separate sau reunite, la cererea mamei. Imposibilitatea acordării pauzelor reprezintă un motiv legal pentru CRM. Absența camerei de alăptare sau

insuficiența pauzelor, motive invocate de mămici, nu reprezintă motiv pentru CRM. Există situații particulare: 1. în care angajata alăptează fără să solicite CRM: angajatorul are creșă în incintă (situație întâlnită în Franța); casa salariatei era aproape (deasupra magazinului unde lucra/pe aceeași stradă); cineva aduce bebelușul, mama alăptează în mașină (sic!); o masă "de sân" este spațiată la >4 ore, sau în timpul absenței mamei, sugarul este hrănit cu biberoane. 2. există angajatori care au acceptat CRM când: mama lucra în condiții de expunere profesională la Pb, lucra cu radiații ionizante, avea expunere la alte substanțe periculoase (citostatice), lucra în condiții de expunere la noxe profesionale; mama nu a avut stagiul complet de cortizare. 3. există angajatori care nu au acceptat CRM chiar în situații care îl impuneau. (CRM de lăuzie când angajatorul nu a putut reduce programul cu 25%/manipularea greutăților: complicații/sechele post-cezariană/AVC/tromboză/ruptură de perineu/ eventrație/hernie/discopatie/depresie.)

Concluzii. Negația angajatorului pentru pauze este uneori forțată/hilară/motivată socio-umanitar, dar perfect legală pentru CRM de alăptare.

MATERNAL RISK LEAVE FOR BREASTFEEDING

Letiția Bucur¹, Anca-Mihaela Gheorghită², Rodica Condruz², Sorina Androne², Adriana-Dumitra Geoarsă², George-Dan Dragomirescu², Simina-Cristina Dimitrescu², Claudia- Mariana Handra³

¹Medlife S.A., Departamentul de Medicină Muncii, București

²Belsana Grup S.R.L., Serviciul De Medicină Muncii, București

³Universitatea de Medicină și Farmacie „Carol Davila”, Disciplina Medicină Muncii, București

Introduction. Like any leave for maternity risk (CRM), the breastfeeding leave must also be justified by the employer's negligence or failure to comply with his legal obligations towards the employee.

Material and method. Article 17 of GEO 96/2003 requires the employer to give 2 breaks of one hour for breastfeeding, separately or together at the request of the mother. Failure to provide breaks is a legitimate reason for CRM request. The absence of a breastfeeding room or the lack of appropriate breaks, which are reasons invoked by mums, are not a reason for CRM. There are particular situations: 1. in which the employee nurses without requesting CRM: – the employer has a nursery on the premises (situation in France); – the employee's home was nearby (over the shop where she was working / on the same street); – someone brings the baby, mother nurses in the car (sic!); – a "breast" meal is spaced at > 4 hours, or during the mother's absence, the infant is fed with a bottle. 2. there are employers who have accepted CRM when: – the mother worked under exposure conditions to Pb, worked with ionizing radiation, had exposure to other dangerous substances (cytostatic), worked under occupational exposure conditions; – the mother did not have a full-time internship. 3. there are employers who did not accept CRM even in situations that required it. (CRM postpartum when the employer could not reduce the work program by 25% / handling the weights: complications / post-caesarean section / stroke / thrombosis / perineal rupture / event / hernia / discopathy / depression.)

Conclusion. The employer's negligence about breaks is sometimes forced / hilarious / motivated by socio-humanitarian reasons but perfectly legal regarding breastfeeding CRM.

ASTMUL BRONSIIC ȘI LOCUL DE MUNCĂ. CONCEPTE NOI VIZÂND MECANISMUL ETIOPATOGENETIC, PREVENȚIA ȘI TRATAMENTUL

Didi Surcel¹, Mihai Surcel², Mioara Butan², Septimiu Toader²

¹*Blue Life Medical Center*

²*Universitatea de Medicina și Farmacie Cluj-Napoca*

Astmul este una dintre cele mai frecvente boli respiratorii cronice la nivel mondial. Astmul ocupațional este cauzat de expunerea la anumite substanțe și rezultatul constă într-un răspuns inflamator al sistemului imun. Reacția indusă poate fi alergică, iritativă sau infecțioasă. Inițierea și exacerbările depind de susceptibilitatea individului, de infecțiile virale, de expunerea la alergeni, și la aeropoluanți. Astmul este considerat o boala complexă, ca rezultat al unei interacțiuni "gene-mediul". Studiile epidemiologice care menționează asociațiile dintre evenimentele din copilărie și dezvoltarea ulterioară a bolii astmatice au sugerat că o creștere a lor în prevalență este legată de o insuficiență a expunerii timpurii la microbiota din mediu de viață, necesară pentru a se asigura colonizarea tractului gastrointestinal și respirator. Microbiota este necesară pentru inducerea unui sistem imun echilibrat, tolerant. S-au adus dovezi care arată că microbiomul intestinului reglează subseturile de celule T helper (Th1 și Th2) care în caz de astm afectează dezvoltarea toleranței imune. În ultimii ani se insistă asupra rolului axei intestin-plămân în dezvoltarea astmului. S-a confirmat rolul microbiotei în reglarea și dezvoltarea astmului. Analize ale microbiomei umane, desfășurate sub auspiciile Proiectului Microbiom uman inițiat în 2007, promet să contribuie la cunoașterea mecanismelor și a factorilor care cauzează boli alergice și în special astmul bronșic, informații care pot conduce la elaborarea unor strategii de prevenire și tratament a acestor afecțiuni.

ASTHMA AND THE WORKPLACE. NEW CONCEPTS FOR THE ETIOPATHOGENETIC MECHANISM, PREVENTION AND TREATMENT

Didi Surcel¹, Mihai Surcel², Mioara Butan², Septimiu Toader²

¹*Blue Life Medical Center*

²*Universitatea de Medicina și Farmacie Cluj-Napoca*

Asthma is one of the most common chronic respiratory diseases worldwide. Occupational asthma is caused by exposure to certain substances and the result consists of an inflammatory response of the immune system. and the induced reaction may be allergic, irritable or infectious. Initiation and exacerbations depend on the susceptibility of the individual to viral infections, exposure to allergens, and airborne contaminants. Asthma is considered a complex disease as a result of a "gene-environment" interaction. Epidemiological studies that mention associations between childhood events and the subsequent development of asthma have suggested that their increase in prevalence is linked to a shortage of early exposure to the microbiota in the living environment necessary to ensure colonization of the gastrointestinal and respiratory tract. Microbiota is required to induce a balanced, tolerant immune system. Evidence has been provided that microbial intestine regulates subsets of T helper cells (Th1 and Th2) which in asthma

affect the development of immune tolerance. In recent years, it has been insisting on the role of the intestine–lung axis in the development of asthma. The role of microbiota in the regulation and development of asthma has been confirmed. Human microbial analyzes conducted under the auspices of the Human Microbial Project, initiated in 2007, promise to contribute to the knowledge of the mechanisms and factors that cause allergic diseases, and especially bronchial asthma, which can lead to the development of strategies for the prevention and treatment of these conditions.

POTENȚIALE RISCURI ASUPRA SĂNĂTĂȚII CA URMARE A EXPUNERII LA AGROCHIMICALE

Mariana Zavtoni¹, Nicolae Opopol²

¹Agenția Națională pentru Sănătate Publică, Republica Moldova, ² Universitatea De Stat de Medicină și Farmacie " Nicolae Testemițanu", Republica Moldova

Introducere. Protecția culturilor prin utilizarea intensă a pesticidelor este larg răspândită în Republica Moldova. Utilizarea lor poate afecta starea de sănătate a lucrătorilor încadrați în sectoarele cu acest profil de activitate.

Material și metodă: a fost evaluată starea de sănătate a lucrătorilor implicați în gestionarea pesticidelor după un protocol specific și s-au recoltat probe de aer din zonele unde s-au aplicat pesticidele.

Rezultate: datele obținute au arătat o creștere a morbidității la personalul implicat în gestionarea pesticidelor, 6,5% dintre zilele de incapacitate de muncă s-au înregistrat la cei care lucrează cu pesticide.

Concluzii: rezultatele obținute confirma că în procesele de aplicare ale pesticidelor există deficiențe în protecția sănătății lucrătorilor.

POTENTIAL HEALTH RISKS DUE TO EXPOSURE TO AGROCHEMICALS

Mariana Zavtoni¹, Nicolae Opopol²

¹National Agency for Public Health, Republic of Moldova

²"Nicolae Testemițanu" State University of Medicine and Pharmacy, Republic of Moldova

Introduction. Crop protection through intense use of pesticides has become an important issue in Republic of Moldova. Contact with pesticides may have adverse effects on the health.

Material and method. For assessment of health, were estimated hygienic the particularities of working conditions of the persons involved in the pesticide management processes. They were collected and analyzed air samples from the work processes implemented in the open field. Evaluation questionnaires have been developed and completed.

Results. Groups of workers experiencing health problems related to working conditions are professional people who contact with pesticides. In purpose to assess the level of

pesticide pollution of occupational environment air and to estimate the level of risk associated with the use of these products for workers, laboratory investigations for the determination of residues were carried out. The determined indices have been established in the limit parameters—at the minimum level, when the driver's cab was closed and rather high when occupational space was unprotected. Statistical data shows that, in the average, in estimated period 6.5% from maladies with temporary incapacity for work, are assigned the employees are working with the pesticides.

Conclusions. The results confirm that the pesticide application processes there is an increased risk and many shortcomings in the protection of workers health

ACȚIUNEA PRODUSELOR DE UZ FITOSANITAR ASUPRA ORGANISMULUI UMAN

Mariana Zavtoni

Agenția Națională pentru Sănătate Publică, Moldova

Utilizarea pesticidelor perturbă procesele biologice esențiale ale organismului uman. În anii 1975–1985 în Republica Moldova au fost utilizate peste o jumătate de milion tone de pesticide.

În cadrul studiului s-au evaluat condițiile de muncă a lucrătorilor implicați în procesele de gestionare a pesticidelor, au fost efectuate măsurători la locurile unde se aplică pesticidele și evaluate fișele medicale ale angajaților și persoanelor din lotul de studiu și lotul martor.

Scopul studiului a fost estimarea influenței factorilor nocivi asupra sănătății populației, cu accent pe angajații care sunt implicați în gestionarea pesticidelor.

În perioada anilor 2000–2017 cantitatea medie de pesticide utilizată a fost de 2448,5 tone/an, iar numărul de produse—de la 100 la 838.

În lotul de studiu, din 248 subiecți investigați care lucrează în domenii în care se utilizează pesticide, 187 au prezentat diferite patologii. Au predominat: bolile digestive, bolile respiratorii, circulatorii, boli ale sistemului osteo-articular și ale sistemului nervos central. Comparativ, în lotul martor, frecvența bolilor asociate a fost redusă.

THE EFFECTS OF PLANT PROTECTION PRODUCTS ON THE HUMAN BODY

Mariana Zavtoni

National Agency for Public Health, Moldova

The use of pesticides disturbs the essential biological processes of the human body. In the years 1975–1985 over half a million tons of pesticides were used in the Republic of Moldova.

The study assessed the hygienic working conditions of workers involved in pesticide management processes, measurements were made at pesticide sites and assessed the health records of employees and staff in the study lot and the control group.

The purpose of the study was to estimate the influence of noxious factors on population health, focusing on employees involved in pesticide management. Between 2000 and 2017, the average pesticide used was 2448.5 tonnes / year, and the number of products ranged from 100 to 838.

In the study group, of 248 investigated subjects working in pesticide areas, 187 had different pathologies. Predominantly: digestive diseases, respiratory diseases, circulatory diseases, diseases of the osteo-articular system and central nervous system. By comparison, in the control group, the incidence of associated diseases was reduced.

In conclusion we affirm that people involved in pesticide management processes are exposed to possible risk factors that do affect their health.

NUTRI-ERGONOMIA ÎN SINDROMUL DE APNEE ÎN SOMN – IMPLICAȚII ALE RE-ECHILIBRĂRII METABOLICE ÎN REFACEREA CAPACITĂȚII DE MUNCĂ

Marina Ruxandra Oțelea¹, Oana Cristina Arghir²

1Departamentul Clinic 2, Universitatea de Medicina și Farmacie "Carol Davila", București,

²Clinic Department 2, University of Medicine and Pharmacy "Carol Davila", Bucharest

²Spitalul Clinic de Pneumoftiziologie Constanța, Facultatea de Medicină, Universitatea "Ovidius" din Constanța

Nutri-ergonomia reflectă multidiscipularitatea abordării terapeutice a pacientului cu sindrom de apnee obstructivă în somn (OSA) care își continuă activitatea, subliniind aportul nutriției în re-echilibrarea metabolică și în refacerea capacității de muncă, în acord cu solicitările legate de mediul de muncă și de tipul de activități. Analiza ergonomică poate evidenția tipul de activitate: sedentară, sau, dimpotrivă, cu efort fizic, poziția șezândă prelungită ce alterează mișcările respiratorii sau, dimpotrivă, ortostatismul prelungit asociat cu intoleranță ortostatică; expunerea la condiții nefavorabile de microclimat sau la noxe respiratorii trebuie de asemenea integrată în evaluarea locului de muncă.

Evaluarea necesităților nutriționale începe prin identificarea necesarului caloric în raport cu nivelul de efort fizic desfășurat. La pacienții cu exces ponderal, reducerea țesutului adipos presupune o dietă echilibrată, ușor hiperproteică, aport lipidic preferențial prin acizi grași mononesaturați și aport scăzut de zaharuri rafinate. Micronutrienții, precum cei cu potențial anti-oxidant și anti-inflamator (vitaminele B6, B12, C, D, E, acizii grași polinesaturați, acidul oleic, compușii fenolici) și fibrele trebuie, de asemenea, avute în vedere.

Activitatea fizică reduce inflamația sistemică. De aceea, programul controlat de efort fizic, atât aerobic, cât și de rezistență, sunt indicate, atenuând severitatea OSA. Evitarea expunerii la iritanți respiratori este o altă măsură de profilaxie secundară la locul de muncă.

În concluzie, intervenția nutri-ergonomică completează tratamentul standard al OSA și contribuie la menținerea capacității de muncă și la continuarea activității profesionale.

NUTRITIONAL ERGONOMICS IN SLEEP APNEA SYNDROME – IMPLICATIONS OF METABOLIC REBALANCING IN RESTORING WORK CAPACITY

Marina Ruxandra Oțelea¹, Oana Cristina Arghir²

¹*Clinic Department 2, University of Medicine and Pharmacy “Carol Davila”, Bucharest*

²*Constanța Clinical Pulmonology Hospital, Clinic of Pulmonology, Faculty of Medicine, “Ovidius” University Constanța*

Nutra-ergonomics reflects the multidisciplinary nature of the therapeutic approach in patients with obstructive sleep apnea (OSA) that continue to work, underlying the role of nutrition in metabolic re-equilibration and in work-reintegration, according to the work environment and type of activity. The ergonomic assessment could identify the type of activity: a sedentary one, or, in the contrary, a strenuous work activity, a prolonged sitting position that might impact the respiratory movements or, at the opposite, a long duration of orthostatism with orthostatic intolerance; unfavourable indoor microclimate and air pollution need also to be assessed.

The nutritional evaluation starts with the estimation of the caloric needs based on the level of physical activity. In obese patients, fat mass reduction should be targeted by a balanced diet, with a mild increase in proteins, with lipid intake based on monosaturated fatty acids, and low intake of refined sugars. Micronutrients, such as those with antioxidant and/or anti-inflammatory potential (vitamin B6, B12, C, D, E, polyunsaturated acids, oleic acid, phenolic compounds) and fibers should be also considered.

Physical activity reduces systemic inflammation. Therefore, controlled aerobic and resistance effort are indicated, with an impact in the reduction of the severity of OSA. Avoiding the exposure to respiratory irritants is beneficial and represents another necessary work-related secondary prophylactic measure.

In conclusion, the nutra-ergonomic intervention complements the standard OSA therapy and contributes to the maintenance of the fitness capacity and to the continuation of the professional activity.

CUNOȘTINȚE ȘI PRACTICI DESPRE ÎNCĂLZIREA GLOBALĂ ÎN ACTIVITATEA MEDICULUI DE FAMILIE

Cătălina Croitoru^{1,3}, Elena Ciobanu^{1,3}, Virginia Șalaru²

¹Catedra de igienă generală, Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie " Nicolae Testemițanu", ²Catedra de medicină de familie, "Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie " Nicolae Testemițanu", ³ Agenția Națională pentru Sănătate Publică, Chișinău, Republic of Moldova

Introducere. Fenomenul încălzirii globale crește riscul apariției problemelor de sănătate, cu efecte directe și indirecte. Medicii de familie, ca prima verigă a sistemului medical, constituie punctul de prim contact în informarea și sporirea gradului de conștientizare cu privire la încălzirea globală și sănătatea populației. Prin rolul lor de promotori și educatori în domeniul sănătății, reprezintă surse de informații credibile.

Material și metode. Pentru identificarea nivelului de cunoștințe și practicilor aplicate, a fost organizat un studiu pilot prin chestionarea a 54 medici de familie. Chestionarul a inclus 41 de itemi, grupați în patru capitole. Rezultatele prezentate în această lucrare se referă la 6 din cei 41 de itemi ai chestionarului. Metodele utilizate în studiu: descriptiv-bibliografică, sociologică, epidemiologică, statistică.

Rezultate. Analizând gradul de conștientizare privind încălzirea globală am stabilit că 94,5% dintre medicii de familie au cunoștințe privind pericolul încălzirii globale – 46,3% au avut percepția unei încălziri ușoare, iar 48,1% au avut percepția unei încălziri pronunțate. Doi dintre medici nu au observat modificarea climei, iar unul a resimțit chiar răcirea timpului. În jumătate din cazuri (57,4%), medicii de familie au menționat că „majoritatea pacienților” consultați în perioada valurilor de căldură au prezentat acuze determinate de influența temperaturilor extreme. Circa 1/3 (31,5%) dintre medici au specificat că „toți pacienții” au prezentat acuze și doar 11,1% de medici au menționat că „un număr neînsemnat de pacienți” au prezentat acuze specifice caniculei. Cei mai mulți medici de familie (66,7%) au afirmat că lipsește evidența și raportarea cazurilor pacienților care se adresează cu acuze determinate de acțiunea temperaturilor înalte în perioada valurilor de căldură, 68,5% de medici consideră necesară evidența și raportarea cazurilor.

Concluzii. Este certă necesitatea instruirii suplimentare cu privire la relația dintre schimbările climatice și încălzirea globală asupra sănătății.

Cuvinte-cheie: încălzire globală, valuri de căldură, medic de familie, pacient.

KNOWLEDGE AND PRACTICES ABOUT GLOBAL WARMING IN THE WORK OF GENERAL PRACTITIONER

Cătălina Croitoru^{1,3}, Elena Ciobanu^{1,3}, Virginia Șalaru²

¹Department of general hygiene, Nicolae Testemitanu State University of Medicine and Pharmacy, ²Department of family medicine, Nicolae Testemitanu State University of Medicine and Pharmacy, ³National Agency of Public Health, Chișinău, Republic of Moldova

Introduction. The phenomenon of global warming increases the risk of health problems, having direct and indirect effects. Family doctors, as the front line of the medical system, are the primary contact point in informing and raising the awareness of global

warming and population health. Through their role as health promoters and educators, they are sources of reliable information.

Materials and methods. A pilot study was organized in order to identify the level of knowledge and practice applied by doctors, interviewing 54 doctors. The results presented in this paper refer to 6 out of those 41 applied questionnaire items. The methods used in the study: descriptive–bibliographic, sociological, epidemiological and statistical.

Results. Analyzing global warming phenomenon awareness, we found out that most family doctors know about the danger of global warming (94.5%), 46.3% – they mentioned that they noticed a slight heating, 48.1% – pronounced warming. At the same time, 2 people did not notice the climate change, and one person felt that climate was cooling.

In half of the cases (57.4%), family doctors mentioned that "majority of patients" consulted during extreme heating periods complained of extreme temperatures influence. About one–third (31.5%) of physicians said that "all patients" had complaints and only 11.1% of physicians said that "a small number of patients" had warming complaints. Most family doctors (66.7%) said there was a lack of evidence and reported the cases of patients with complaints caused by high temperature during extreme heating periods, 68.5% of doctors consider the recording and reporting of cases necessary.

Conclusions. There is a clear need for further training of the relationship between climate change and global warming on health and the ways in which these relationships can be communicated without undermining the physician–patient relationship.

Keywords: global warming, heat waves, family doctor, patient.

SISTEME DE ALERTĂ ȘI DE SANTINELĂ DIN UE PENTRU IDENTIFICAREA UNOR POTENȚIALE BOLI PROFESIONALE

Irina Luciana Gurzu^{1,2}, Veronica Oprea^{1,2}, Nicoleta Loređana Hiliđanu², Bogdan Mihail Diaconescu^{2,3}, Bogdan Gurzu³

¹Universitatea de Medicină și Farmacie "Gr T Popa", Departamentul de Medicină Preventivă și Interdisciplinaritate, Iași, ²Clinica de Medicină Muncii, Spitalul Clinic de Recuperare Iași, ³Universitatea de Medicină și Farmacie "Gr T Popa", Departamentul de Științe Morfofuncționale, Iași

Introducere. Raportul „Abordările de tip alertă și santinelă în identificarea bolilor profesionale în UE” al Agenției Europene pentru Securitate și Sănătate în Muncă (EU–OSHA) prezentat la sfârșitul anului trecut analizează modul de operare al acestui tip de sisteme în peste 20 de țări.

Obiective și discuții: Scopul acestor sisteme santinelă este să analizeze modificările în starea de sănătate a lucrătorilor cu scopul unei prevenții active și eficiente. Luând în considerare modificările apărute în piața muncii, proiectul subliniază importanța acestor sisteme în detectarea unor noi boli care apar ca urmare a schimbărilor survenite în procesul de producție sau a condițiilor de muncă (ca de exemplu bronșiolita obliterantă determinată de expunerea la diacetil). Un alt aspect pozitiv este acumularea de noi cunoștințe în legătură cu boli cauzate de expunere la factori de risc cunoscuți (infecții

pulmonare ca urmare a expunerii la fum și gaze de sudură). Nu în ultimul rând, factorii de risc ce apar în mediul de lucru aflat în continuă schimbare pot reprezenta potențiale amenințări la adresa sănătății copiilor nenăscuți prin expunerea viitorilor părinți la factori de risc profesionali (cum ar fi pesticidele legate de anomalii congenitale, întâzieri în dezvoltarea neuropsihică sau neoplazii).

Concluzii. Aceste sisteme sunt utilizate efectiv în practică pentru identificarea noilor riscuri, a grupurilor expuse, asigurarea de măsuri preventive specifice sectoarelor de muncă și a ocupațiilor, iar schimbul internațional al datelor obținute poate aduce o reală îmbunătățire a metodelor de monitorizare și prevenire a bolilor profesionale sau a celor legate de profesie.

EU ALERT AND SENTINEL SYSTEMS TO IDENTIFY POTENTIAL OCCUPATIONAL DISEASES

Irina Luciana Gurzu^{1,2}, Veronica Oprea^{1,2}, Nicoleta Loređana Hiliđanu², Bogdan Mihail Diaconescu^{2,3}, Bogdan Gurzu³

¹University of Medicine and Pharmacy "Gr T Popa" and Interdisciplinary Department of Preventive Medicine, Iași, ²Clinic of Occupational Medicine, Clinical Recovery Hospital, Iași, ³University of Medicine and Pharmacy "Gr T Popa" and Morphofunctional Department, Iași

Introduction. The EU-OSHA report "Methodologies to identify work-related diseases: Review of sentinel and alert approaches" released at the end of last year analyzed how this type of system operates in over 20 countries.

Objectives. The purpose of these sentinel systems is to analyze changes in the worker's health for an active and effective prevention.

Discussions. Taking into account changes in the labor market, the project emphasizes the importance of these systems in the detection of new diseases resulting from changes in production processes or working conditions (such as bronchiolitis obliterans due to diacetyl exposure). Another positive aspect is the accumulation of new knowledge about diseases caused by exposure to known risk factors (as lung infections due to exposure to welding fumes). Finally, the exposure of future parents to occupational risk factors that could appear in the changing work environment could represent potential threats to the health of unborn children; (for example the pesticides are related to congenital anomalies and delays in neuropsychiatric development). These systems are effectively used in the current practice to identify new risks, exposed groups, and specific prevention measures addressed to the work sectors and occupations.

Conclusions. The international exchange of information obtained by using these sentinel systems could produce a real improvement of methods for monitoring and prevention of the occupational diseases or work related diseases.

EVALUAREA ERGONOMICĂ A MUNCII LA BANDĂ

Ancuța Ramona Boicea¹, Ion Toma², Marius Bunescu³, Nina Ionovici⁴, Rahela Iulia Marcu⁵

¹Ford Romania SA, Centrul Medical, Craiova, ²Policlinica Tommed, Craiova, ³Spitalul Clinic Judetean de Urgenta, Clinica Medicina Muncii, Craiova, ⁴Spitalul Clinic Judetean de Urgenta, Clinica Medicina Muncii, Craiova, ⁵Universitatea de Medicina și Farmacie Craiova

Scopul lucrării a fost evaluarea ergonomică a sistemului osteomusculoarticular și aplicarea măsurilor profilactice pentru a evita apariția traumatismelor și bolilor profesionale ale operatorilor din Montaj General și Logistică.

Material și metodă: S-a efectuat o analiză ergonomică a locului de munca care presupune ridicare și transport folosindu-se metoda Sue Rodgers, care apreciază intensitatea efortului muscular, timpul și frecvența contracției musculare. Au fost analizate 117 locuri de muncă din Montaj General. Muncitorii au fost instruiți să adopte o poziție corectă privind postura și ridicarea de greutate. Un fizioterapeut a urmărit angajații în timpul programului de muncă și a filmat mișcărilor lor. În plus, a fost efectuat un examen clinic al coloanei vertebrale.

Rezultate: 80% dintre locurile de muncă au fost propuse pentru modernizare ergonomică și au fost incluse într-un plan de acțiune.

Concluzii: Comportamentul muncitorilor ar trebui să fie permanent monitorizat, instruirea angajaților cu privire la poziția corectă în timpul muncii și sesiunile de conștientizare ar trebui furnizate periodic atât pentru supraveghetori, cât și pentru lucrători.

Cuvinte cheie: metoda Sue Rodgers, ergonomia la locul de muncă, munca la bandă, solicitări osteomusculoarticulare, măsuri.

ERGONOMIC ASSESSMENT OF ASSEMBLY-LINE WORK

Ancuța Ramona Boicea¹, Ion Toma², Marius Bunescu³, Nina Ionovici⁴, Rahela Iulia Marcu⁵

¹Ford Romania SA, Craiova Medical Center, ²Tommed Clinic, Craiova, ³County Emergency Hospital, Occupational Medicine Clinic, Craiova, ⁴County Emergency Hospital, Occupational Medicine Clinic, Craiova, ⁵University of Medicine and Pharmacy of Craiova

The aim of this paper was an ergonomic assessment of musculoskeletal system and applying prophylactic measures to avoid occupational injuries and illnesses of the operators working in the line in TCF and Logistic area.

Material and method: By applying the principles of Sue Rodgers ergonomic method of lifting and carrying, who appreciate the muscle effort intensity, muscle

contraction time and frequency to establish based on a rating the severity of the workplaces, 117 TC final workplaces were analyzed and workers were trained in correct posture and lifting. A physiotherapist watched the employees during their normal working routine and filmed their movements. In addition, their physical constitution was examined (PhysioCheck).

Results. 80% of the workplaces benefiting from ergonomic upgrading were taken up into an action plan. Were identified solutions for improving the workplaces conditions related to 5 work stations in TC Final.

Conclusions. Worker's behavior should be monitored permanently, training programs of teaching employees of correct working postures and awareness sessions should be delivered periodically for both supervisors and workers.

Keywords: Sue Rodgers method, workplace ergonomics, working in the line, musculoskeletal overload, measures.

EXPUNEREA LA AGENȚI CHIMICI CANCERIGENI – METODE PRACTICE DE SUPRAVEGHERE ȘI DE REDUCERE A RISCULUI

Veronica Oprea¹, Loredana Nicoleta Hilitanu², Bogdan Mihail Diaconescu², Irina Luciana Gurzu¹

¹Universitatea de Medicină și Farmacie "Gr T Popa", Departamentul de Medicină Preventivă și Interdisciplinaritate, Iași, ²Clinica de Medicina Muncii, Spitalul Clinic de Recuperare Iași

Obiective. Obiectivul principal al lucrării este prezentarea riscurilor expunerii cumulative la doze mici de agenți chimici cancerogeni de tip benzidină, naftilamină, policloro-bifenili, utilizați concomitent cu solvenți organici (toluen, xilen, metanol, cloroform, dimetilformamidă, epiclorhidrină, acilați, amide), diferiți pre-polymeri (uretani, siloxani).

Metode. Un grup de 198 chimiști din cercetarea fundamentală (varsta medie de 45.4ani, SD: 12,8 ani, cu o vechime medie a expunerii de 21.6 ani +/- 13.6, au fost examinați clinico-anamnestic și prin parametri de laborator (testul micronucleilor în celulele epiteliale bucale, indicatori biotoxicologici și hemato-biochimici). În intervalul 2005-2018 au fost identificate 19 cazuri (nivel de prevalență: 9.59 %) diagnosticate cu neoplazii cu localizări diferite: mamar (9 cazuri), limfatic (2), cerebral (2), uterin (2), prostatic (1), bronho-pulmonar (2), colorectal (1) din care 6 cazuri au decedat. Grupul de lucru (medic de medicina muncii, membri ai CSSM) constituit la nivelul instituției, au inclus pe agenda preventivă a cancerului o serie de măsuri etapizate cu viză punctuală pe reducerea și pe cuantificarea expunerii remanente : ex Agenda *Stop Bezen*, Agenda *Reducerea expunerii indirecte la Carcinogeni*, Agenda Medicală: *Screening diferențiat*.

Concluzii. Domeniul cercetare fundamentală în chimie implică expuneri de durată, discontinue la doze mici cumulative de agenți chimici, inclusiv la cei incluși în grupul I IARC. Prevenția prin mijloace tehnice, medicale și legislative este obligativitatea

serviciilor de medicina muncii și singura posibilitate de reducere a incidenței cancerului în populația expusă.

Cuvinte cheie: carcinogeni chimici, expunere ocupațională, cancer

EXPOSURE TO CHEMICAL CARCINOGENS – PRACTICAL METHODS OF SURVEILLANCE AND RISK REDUCTION

Veronica Oprea¹, Loredana Nicoleta Hilitanu², Bogdan Mihail Diaconescu², Irina Luciana Gurzu¹

¹University of Medicine and Pharmacy "Gr T Popa" and Interdisciplinary Department of Preventive Medicine, Iași, ²Clinic of Occupational Medicine, Clinical Recovery Hospital, Iași

Aims. The purpose of this paper is to present the risks of cumulative exposure at low doses of benzidine, naphthylamine, polychlorobiphenyl, carcinogen agents used in combination with organic solvents (toluene, xylene, methanol, chloroform, dimethylformamide, epichlorohydrin, acrylates, amides), various pre-polymers (urethane, siloxane).

Methods. A group of 198 chemists from the fundamental research (mean age 45.4 years, SD: 12.8 years, with an average exposure duration: 21.6 +/- 13.6 years, were examined clinically-anamnestic and by laboratory parameters. In the period 2005–2018, 19 cases (prevalence level: 9.59%) were diagnosed with neoplasms with different localizations: mammary (9 cases), lymphatic (2), cerebral (2), uterine (2), prostatic (1), bronchopulmonary (2), colorectal (1) of which 6 cases died. Working Group (occupational health practitioner, members of CSSM) established at the institution included on the preventive cancer agenda, a series of phased measures with a punctual visa on the reduction and quantification of remanent exposure: ex *Stop Bezen* Agenda, *Reduction of indirect exposure to Carcinogens*, Medical Agenda: *Differentiated Screening*.

Conclusions. Fundamental research in chemistry involves, long-term and discontinued exposures at low cumulative doses of chemical agents, including those in group I IARC). Prevention by technical, medical and legislative means is the obligation of labor medicine services and the only possibility of reducing the incidence of cancer in the exposed population

Keywords: chemical carcinogens, occupational exposure, cancer

WORKSHOP – REVISTA ROMÂNĂ DE MEDICINA MUNCII**PERSPECTIVĂ ISTORICĂ ASUPRA TEMATICII LA REVISTA ROMÂNĂ DE
MEDICINA MUNCII 1991 – 2018**

Liliana Râpaș
 Direcția de Sănătate Publică București
 colectiv medicina muncii

Agripina Rașcu

Introducere

Revista Română de medicina muncii reprezintă un spațiu de manifestare științifică a corpului profesional al medicilor dedicați medicinei muncii. Aduce în studiile de cercetare într-un interval de 30 de ani informații despre evoluția industriilor, a proceselor de producție, a tehnologiei, materiilor folosite, evoluția morbidității profesionale cu particularitățile clinice a cazurilor de boli profesionale sau legate de profesie, precum și informații despre supravegherea sănătății lucrătorilor din sectoarele economice.

Scop

Datele prezentate în lucrarea de față, care le continuă pe cele din anul 2005 (o analiză la 15 ani) aduc tinerilor medici informații despre rezultatele din practica de specialitate obținute de-a lungul timpului, cu scopul valorificării experiențelor dobândite în decursul carierei profesionale.

Material și metodă

În perioada 1991–2018, în cele 69 de volume, revedem structura echipelor, colaborările interdisciplinare, raportul profilaxie/depistare/declarare boli profesionale, creșterea și descreșterea industriilor, bolile profesionale cu care autorii se confruntă în diverse zone geografice, propuneri de standarde și metode noi de determinare noxe, lansări de carte și doctorate, efortul continuu de participare și colaborare în manifestările internaționale și proiecte legislative.

Rezultate

Formatul de prezentare a copertii a trecut prin mai multe modele iar conținutul continua *Revista Română de Igienă, Medicină Socială și Medicina Muncii* (1988–1990), care s-a desprins din *Revista de Igienă* (1951–1987). Prezentarea conținutului a variat relativ puțin, dar se observă o deplasare a preocupărilor de la cele axate pe tipul de industrie (construcții, sanitar, metalurgie, minerit, agricultură)/zonă geografică (Brașov, Slatina, Maramureș)/loc de muncă caracterizat de expunere profesională susținută de determinări, la prezentările

tematice, științifice–medicale, mai frecvente fiind cancerul profesional, patologia respiratorie (astm bronșic, sindrom de apnee obstructivă în somn) și dermatologică, intoxicații (solvenți, plumb).

Primii autori au fost medici de medicina muncii, într-un număr variabil de 7–30 autori/revistă, implicați în absolut toate tipurile de activități medicale, didactice, cercetare clinică–experimentală–aplicativă, practicieni, dar inegalitatea geografică se accentuează treptat întrucât echipele din capitală și centrele universitare, Iași, Timișoara, Sibiu, Cluj sunt din ce în ce mai puțin susținute de autori din alte județe, odinioara foarte activi (Buzău, Mehedinți, Mureș, Galați, Bacău, Suceava, Arad).

În 2018, publicația accesibilă la <https://www.degruyter.com/dg/mystuff/mywork> este la un înalt nivel științific compatibil cu alte publicații medicale internaționale și se bucură de participarea unor autori presiguroși din Slovenia, Israel, Italia, Germania, Belgia, Ungaria, Franța ș.a. Din experiența predecesorilor ce au lăsat ample amprente legislative, medicale, științifice enumerăm, din 2008, textul componentei de medicina muncii din Strategia Națională de Sănătate și Securitate în muncă, prezentările din campania Săptămâna Europeană pentru S.S.M., ordin de înființarea Comisiei de Experți în medicina muncii, programul de formare în Managementul medicinei muncii, lucrări din conferința asistenților medicali formați în medicina muncii, detalii privind cadrul de practică a medicina muncii din Franța).

Prezentările sunt completate cu o bogată iconografie (grafice și ilustrații); sunt lansate ghiduri și tratate, noi metode de laborator, colaborări internaționale, dar, regăsim imagini din industriile aflate cândva (aluminii în anii '70) la început de drum, tehnologie medicală și monitorizare mediu de muncă.

Concluzie

Ne angajăm să publicăm continuarea acestui material în 2020, la cei 30 de ani de menținere susținută a revistei, pentru a releva contribuția autorilor la menținerea unui nivel științific al specialității de medicina muncii, autori pe care îi felicităm și cărora le mulțumim. **Citiți și nu veți regreta!**

HISTORICAL PERSPECTIVE ON THE ROMANIAN JOURNAL OF OCCUPATIONAL MEDICINE 1991–2018

Liliana Râpaș
Direcția de Sănătate Publică București
colectiv medicina muncii

Agripina Rașcu

Introduction

The Romanian Journal of Occupational Medicine represents a space for the scientific activities of the professional body of doctors dedicated to occupational medicine. In an interval of 30 years, it brought in the scientific research studies, information about: the evolution of industries, production processes, technology and chemical substances, the evolution of occupational morbidity with the clinical particularities of occupational diseases cases or work-related diseases and the analysis of workers' health surveillance practice in the economic sectors.

The main aim

The present lecture continues the one from 2005 (15 years) and brings to the young professional doctors information about the results from the practice of occupational medicine with the aim to take advantage of the experience gained during the professional career of specialists.

Material and method

Between 1991–2018, in the 69 journals, we reviewed the team structure, interdisciplinary collaborations, prophylaxis/ detection/recognition of occupational diseases, the industry growth and decline, the occupational diseases faced by the authors in various geographic areas, proposals for standards and new methods of hazards' measurements, books and doctoral releases, the continuous effort to participate and collaborate in international events-networks and legislative projects.

Results

The actual cover format went through many model changes and the content continues the *Romanian Journal of Hygiene, Social Medicine and Labour Medicine* (1988–1990) from which it courageously detached itself in 1991. Until then, the occupational medicine articles appeared in the *Hygiene Journal* (1951–1987).

The structure of content varied relatively little, but there is a shift in concerns, **from** those focused on the type of industry (construction, sanitation, metallurgy, mining, agriculture) /geographic area (Brașov, Slatina, Maramureș)/job characterized by professional exposure supported by measurements, **to** thematic, scientific-medical presentations where more frequent are

occupational cancer, respiratory and dermatological pathology, solvent poisoning, lead, bronchial asthma and obstructive sleep apnea.

The first authors were doctors of occupational medicine. They were in a variable number of 7–30 authors per journal and involved in all kinds of medical, teaching, clinical–experimental–applicative research, practitioners however, geographic inequality is gradually increasing as the teams from the capital and the university centers, Iași, Timișoara, Sibiu, Cluj are less and less supported by authors from other counties, like Buzău, Mehedinți, Mureș, Sibiu, Galați, Bacău, Suceava, Arad, which were very active in the past.

In 2018, the publication is available at <https://www.degruyter.com/dg/mystuff/mywork>; and reaches a scientifically compatible level with other medical international journals, assuring therefore international participations from Slovenia, Israel, Italy, Germany, Belgium, Hungary, France s.o.

Counting the experience of predecessors that left extensive legislative, medical and scientific footprints, we remember the volume 2008 with the text of occupational medicine part of the National Health and Safety Strategy at work, the scientific works from the Campaign–European Week for S.H.W., the text for Commission of Experts in Occupational Medicine, the programme of Occupational Health Management, the works from the Conference of Nurses trained in occupational medicine, the O.M. practice framework in France.

The articles are completed with rich graphs and illustrations; guides and books, new laboratory methods, international collaborations were launched, but imagines of the industries once in use (aluminium in the 1970s) or past medical technology and workplace monitoring can also be found.

Conclusion

We commit ourselves to publish the entire information in 2020, at the 30 years Jubilleum of the journal publication, to reveal the contributions of the authors who assisted in the becoming of occupational medicine and we assure you: **You will not regret!**

PREGĂTIREA ÎN SPECIALITATEA MEDICINA MUNCII – TENDINȚE EUROPENE

CURRICULUM-UL DE MEDICINA MUNCII ȘI EXAMENUL EUROPEAN DE SPECIALITATE. UNDE NE AFLĂM AZI, ÎNCOTRO MERGEM?

Elena-Ana Păuncu

*Universitatea de Medicină și Farmacie Victor Babeș, Disciplina Medicina Muncii Timișoara,
România*

Introducere. Specialitatea de medicina muncii, puternic condiționată de schimbările sociale și economice, alături de progresul științific, trebuie să își modeleze structura, mereu în dinamică, astfel încât să răspundă cerințelor prezentului și să fie pregătită pentru provocările viitorului.

Material și metodă. Analiza situației specialității și a programei de pregătire în rezidențiat din România. Evaluarea elementelor comune și a principalelor diferențe în domeniu în unele state ale Uniunii Europene. Analiza îndrumărilor practice și specifice în medicina ocupațională a UEMS. Discutarea oportunității examenului European de specialitate.

Rezultate. Alinierea României la legislația UE în domeniul SSM este o realitate care facilitează îndeplinirea unor deziderate comune, precum armonizarea pregătirii rezidenților în specialitatea de medicina muncii utilizând un curriculum structurat similar, cu elemente comune teoretice și practice. Legislațiile naționale și sistemele de asigurări diferite comportă elemente de diferențiere în pregătirea rezidenților. În România este imperios necesară actualizarea / modernizarea programei de învățământ, cu diminuarea numărului de stagii în care nu există suport suficient al specialiștilor în alte specialități și efectuarea pregătirii în cabinete de medicina muncii din țară, sub supravegherea medicilor primari abilitați. Bibliografia trebuie actualizată.

Concluzii. Pregătirea în specialitate se face cu seriozitate în România, dar trebuie făcute schimbări în armonie cu tendințele europene actuale, fapt realizabil prin efort comun, dar și susținere legislativă.

CURRICULUM OF OCCUPATIONAL MEDICINE AND EUROPEAN SPECIALTY EXAM. WHERE ARE WE TODAY, WHERE ARE WE GOING?

Elena-Ana Păuncu

*Victor Babeș University of Medicine and Pharmacy, Occupational Medicine Discipline,
Timișoara, Romania*

Introduction. The specialty of occupational medicine, strongly conditioned by social and economic changes, along with scientific progress, must shape its structure, always dynamic, so as to meet the requirements of the present and be prepared for the challenges of the future.

Material and method. The analysis of the specialty situation and of the residents training curriculum in Romania.

Common field elements and major differences assessment in some European Union countries. Analysis of Practical and System specific guidance in Occupational Medicine of UEMS. Discussing the opportunity of the European Specialty Exam.

Results. Romania's alignment with EU legislation on OSH is a reality that facilitates the achievement of common objectives, such as harmonizing the training of residents in the field of occupational medicine, using a similarly structured curriculum with common theoretical and practical elements. National legislation and different insurance systems involve differentiation in the training of residents. In Romania, it is necessary to update / modernize the educational program, by reducing the number of internships in which there is not enough support for OM residents in other specialties and the preparation of the work practice in the country, under the supervision of the authorized senior physicians. The bibliography must be updated.

Conclusions. Specialized training is done seriously in Romania, but there must be made changes in harmony with the current European trends, which is achievable through joint efforts, but also with a legislative support.

OBIECTIVELE MEDICULUI DE MEDICINA MUNCII ȘI PREGĂTIREA CURRICULARĂ

Florina Georgeta Popescu¹, Elena-Ana Păuncu¹, Cristina Nica Dalia²

¹*Universitatea de Medicina și Farmacie "Victor Babeș" Timișoara*

²*SC Aquatim SA, Timișoara*

Introducere. În centrul activității de medicina muncii este sănătatea lucrătorului, medicul de medicina muncii, este cel care stabilește, pe criterii medicale aptitudinea în muncă a lucrătorilor la angajare, asigură supravegherea continua a stării de sanatate a acestora, este cel care acordă/organizează primul ajutor în situații de urgență, participă la identificarea factorilor de risc profesional, la informarea și consilierea lucrătorilor în relație cu factorii de risc profesional, realizează activități de promovare a sănătății la locul de muncă.

Material și metodă. Studiarea curriculei de medicina muncii din Romania în raport cu necesitățile reale ale practicii de specialitate, compararea cu alte curricule europene de specialitate.

Rezultate și discuții. În ce măsură curricula de pregătire actuală asigură scopurile specialității? Schimbările pe piața muncii – populația lucrătoare îmbătrânită, migrația, riscurile emergente, sindromul de burnout, expunerea la nanoparticule, câmpuri electromagnetice, agenți biologici, cancerigeni, sunt acoperite de curricula? Aceste cerințe ale pregătirii medicului de medicina muncii sunt aceleași în toate țările Europei? Pregătirea primită în România îi asigură medicului de medicina muncii cunoștințele și abilitățile necesare pentru a practica în orice țară europeană? Sunt câteva întrebări ale căror răspunsuri vor permite o analiză SWOT pertinentă pentru modificările curriculare.

Concluzii. Necesitatea actualizării curriculei de pregătire în specialitate medicina muncii în concordanță cu realitatea practică și contextul European.

THE OCCUPATIONAL MEDICINE PHYSICIAN'S OBJECTIVES AND CURRICULAR TRAINING

Florina Georgeta Popescu¹, Elena-Ana Păuncu¹, Cristina Nica Dalia²

¹*University of Medicine and Pharmacy "Victor Babes" Timisoara*

²*SC Aquatim SA, Timișoara*

Introduction. At the core of occupational health care is the health of the worker, therefore, the occupational health physician is the one who establish the fit for work based by the medical criteria, selecting the workers for employment, continuously survey their health, is the one who gives first aid in emergency situations, participates in the identification occupational risk factors, information and counseling of workers and employers in relation to the professional risk factors, carry out the activities of health at work promotion.

Material and method. Study of the Romanian occupational medicine curriculum in relation to the practical activity, comparison with other European occupational health curricula.

Results and Discussion. To what extent does the current training curriculum provide these goals?

Changes in the labor market – aging working population, migration; emerging risks – nanoparticles, electromagnetic field, biological agents, carcinogens, burnout syndrome, are covered by the training curriculum? Are these demands of the occupational health physician the same in all European countries? Does the training received in Romania provide the occupational physician with the knowledge and skills necessary to practice in any European country? There are a few questions whose answers will allow a relevant SWOT analysis for curricular changes.

Conclusions. The need to update the training curriculum in the field of occupational health in accordance with the practical reality and the European context.

MODULELE DE PREGĂTIRE ÎN SPECIALITATEA DE MEDICINA MUNCII: DE LA TEORIE LA PRACTICI ȘI NECESITATEA UNUI MODEL NAȚIONAL UNITAR

Doina Ileana Giurgiu^{1,2}, Stelian Morariu³

¹*Universitatea "Lucian Blaga" din Sibiu, Facultatea de Medicină,* ²*Spitalul Clinic Județean de Urgență Sibiu,* ³*Universitatea de Vest "Vasile Goldiș" Arad*

Curriculumul de pregătire în specialitatea Medicina Muncii conține o serie de prevederi, de noțiuni teoretice și practice care trebuie îndeplinite, predate și însușite de către viitorii specialiști. În prezent, modulele pe care le efectuează rezidenții în centrele universitare au caracter diferit, noțiunile pe care și le însușesc și cazurile sau situațiile practice pe care le studiază diferă, din cauze multiple: patologia este specifică zonei în care se află centrul universitar, numărul de paturi unde se pot interna pacienți cu patologii profesionale este mic sau numărul de cazuri cu boli profesionale este foarte mic; nu este cuantificată sau normată activitatea de predare a noțiunilor teoretice; stagiul de practică în cabinetul de Medicina Muncii se suprapune deseori cu o

activitate cu caracter privat; stagiile în alte specialități, în particular cele de scurtă durată, nu furnizează informațiile teoretice și practice prevăzute de curriculum etc. Pentru ca profilul profesional al viitorului medic specialist de Medicina Muncii să respecte standardele europene, e necesară o revizuire a abordării teoretice și practice a modulelor și stabilirea unui model unitar, care să le asigure rezidenților accesul efectiv la cunoștințele necesare practicării specialității.

BOLI PROFESIONALE ȘI ACCIDENTE DE MUNCĂ ÎN CONTEXT INTERDISCIPLINAR: LEGISLAȚIE, RECUPERAREA CAPACITĂȚII DE MUNCĂ

ACCIDENTE DE MUNCĂ ÎN CONSTRUCȚII: SERIE DE CAZURI CLINICE

Veronica Oprea¹, Loredana Nicoleta Hilitanu², Bogdan Mihail Diaconescu², Irina Luciana Gurzu¹

¹*Universitatea de Medicină și Farmacie "Gr T Popa", Departamentul de Medicină Preventivă și Interdisciplinaritate, Iași, ²Clinica de Medicina Muncii, Spitalul Clinic de Recuperare Iași*

Scop. Scopul lucrării este prezentarea unei serii de trei cazuri clinice provenite din sectorul construcției (instalații termice și sanitare), care au intrunit criteriile de declarare ca accidente de muncă.

Metode. Sunt prezentate circumstanțele profesionale care au favorizat producerea accidentelor, consecințele clinice și morfo-funcționale ale supraviețuitorilor (doua cazuri soldate cu pierderea definitivă a vederii la un ochi și respectiv handicap locomotor sever cu dificultăți la mers și pierderea capacității de muncă) cât și decesul imediat în al treilea caz (instalator în vârstă de 36 ani). În toate cazurile au fost încălcate normele de securitatea muncii, aspecte anchetate penal și cu sancțiuni financiare, morale și etice serioase în cazul accidentului mortal.

Discuții. Numărul mare de accidente de muncă produse pe șantierele de construcții din EU și din România, obligă la conjugarea eforturilor tuturor actorilor prevenției pentru diminuarea riscurilor și minimizarea incidentelor și a accidentelor de muncă.

Concluzii. Pentru serviciul de medicina muncii, examinarea anamnestică, clinică și prin explorări de laborator stipulate legislativ permite stabilirea corectă a aptitudinii pentru munca pe șantierele de construcții (variabile organizatorice mobile). Inventarierea tuturor riscurilor specifice șantierele de construcții, anticiparea riscurilor potențiale și particularizarea acestora, este o acțiune dinamică și de echipă, care permite propunerea de măsuri preventive proactive obligatorii și valorizante.

Cuvinte cheie: construcții, accident de munca, restant morfo-funcțional, deces

ACCIDENTS IN CONSTRUCTION INDUSTRY: A SERIES OF CLINICAL CASES

Veronica Oprea¹, Loredana Nicoleta Hilitanu², Bogdan Mihail Diaconescu², Irina Luciana Gurzu¹

¹University of Medicine and Pharmacy "Gr T Popa" and Interdisciplinary Department of Preventive Medicine, Iași,

²Clinic of Occupational Medicine, Clinical Recovery Hospital, Iași

Aims. The aim of the paper is to present a series of three clinical cases from the construction sector (thermal and sanitary installations), meeting the criteria for declaring accidents at work.

Methods. We have presented the professional circumstances that have favored the occurrence of the accidents, the clinical and morpho-functional consequences of the survivors (two cases with the definitive loss of sight to one eye and the severe locomotor disability with difficulty walking and loss of work capacity) and the death immediately in the third case (36-year-old plumber). In all cases, work safety rules, criminal aspects and financial, moral and ethical sanctions in the event of a fatal accident have been violated.

Discussions. The high number of work-related accidents at the construction sites in the EU and in Romania, obliges the efforts of all prevention actors to be combined to reduce the risks and minimize incidents and work-related accidents.

Conclusions. For the occupational medicine service, the anamnestic, clinical and legally-labeled laboratory examinations allow the correct determination of the ability to work on construction sites (mobile organizational variables). The inventory of all risks specific to construction sites, the anticipation of potential risks and their customization, is a dynamic and team action that allows for proactive, mandatory and value-enhancing preventive measures.

Keywords: construction, work accident, functional morphological deficiency, death

BOLI OSTEOMUSCULOARTICULARE LA PACIENȚII SPITALIZAȚI CU BOLI PROFESIONALE. REABILITAREA MEDICALĂ ȘI CORELAȚII ALE BILANȚULUI ARTICULAR CU REACȚII AFECTIVE

Dorin-Gheorghe Triff,¹ Eugenia Naghi²

¹Spitalul Județean de Urgență Baia Mare, Secția Medicina Muncii; Universitatea Tehnică Cluj Napoca, Facultatea de Inginerie, Centrul Universitar Nord Baia Mare

²Universitatea de Medicina și Farmacie "Carol Davila", Spitalul Clinic Colentina, Secția Clinică de Medicina Muncii, București

Pacienților internați în secția de boli profesionale, în ziua externării, au participat voluntar la evaluarea bilanțului articular și muscular completând totodată chestionarul de anxietate și depresie HAD (Hospital Anxiety and Depression Scale) și chestionarul Short Form 36 pentru autoevaluarea stării de sănătate. Studiul s-a derulat în două intervale de timp distincte: 11 dec 2017–31 dec 2017 (Lotul A) și 8–22 ianuarie

2018(Lotul B). Pacienții cu statusul de Performanță Karnofsky <70 nu au fost incluși. Funcționalitatea socială se corelează negativ cu mobilitatea articulară prin flexie a genunchiului (lotul A, $p=0,13$ la ambii genunchi iar la Lotul B la genunchiul drept $p=0,037$ și la genunchiul stâng $p=0,034$). Parametrii bilanțului articular și muscular, încadrându-se în intervalele de normalitate, la pacienții internați în secția de medicina muncii având comorbidități multiple, preponderent respiratorii și cardiovasculare, frecvent având și patologii articulară asociată, nu realizează corelații semnificative cu anxietatea, depresia și cu parametrii subscalelor de funcționalitate ai SF36. Bilanțul articular și muscular ca și percepția pacienților asupra funcționalității fizice și emoționale, mai ales la cei cu afecțiuni osteomusculoarticulare sunt utile atât prin faptul că pot completa diagnosticul cât și prin faptul că reprezintă etaloane de evaluare a calității actului medical.

OSTEOMUSCULAR DISORDERS IN PATIENTS HOSPITALIZED FOR OCCUPATIONAL DISEASES. MEDICAL REHABILITATION AND CORRELATIONS BETWEEN ARTICULAR BALANCE AND AFFECTIVE REACTIONS

Dorin-Gheorghe Triff, Eugenia Naghi

¹*Emergency Hospital County Baia Mare, Technical University of Cluj-Napoca, North University Center from Baia Mare,*

²*University of Medicine and Pharmacy "Carol Davila", Faculty of Medicine, Clinical Hospital Colentina, Clinical Department of Occupational Medicine, Bucharest*

On the day of discharge, patients admitted to the Occupational diseases department voluntarily participated in the evaluation of the joint and muscle balance, completing the Hospital Anxiety and Depression Scale (HAD) and the Short Form 36 questionnaire for self-assessment of health status. The social function correlates negatively with joint mobility by flexion of the knee (group A, $p = 0.13$ in both knees and in B at the right knee $p = 0.037$ and left knee $p = 0.034$). The study was conducted in two distinct time frames: 11 Dec 2017–31 Dec 2017 (Lot A) and 8–22 January 2018 (Lot B). Patients with Karnofsky performance status <70 were not included. The parameters of joint and muscular balance, falling within normal ranges, in patients admitted to the department of occupational diseases having multiple, predominantly respiratory and cardiovascular comorbidities, often having associated joint pathology, do not make significant correlations with anxiety, depression and parameters of SF36 functionality subscales. The joint and muscular balance, as well as patients' perception of physical and emotional functioning, especially in those with osteomuscular disorders, are useful both by completing the diagnosis and by being a standard for assessing the quality of the medical act.

ESTIMAREA IMPACTULUI DIZABILITĂȚII ȘI INCLUZIUNEA ÎN MEDIUL DE MUNCĂ ÎN REPUBLICA MOLDOVA

Alina Ferdohleb^{1, 2}, Larisa Spinei ¹

¹ Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemitanu”,
Catedra de Management și Psihologie

² Agenția Națională pentru Sănătate Publică

Introducere. Unul din drepturile fundamentale ale persoanelor este dreptul la muncă, care pentru marea majoritate a populației reprezintă principala sursă de venit. Persoanele cu dizabilități se confruntă cu respectarea drepturilor la incluziunea în câmpul muncii după anumite probleme de sănătate.

Material și metode. La etapa de cercetare transversal-cantitativă au fost folosite datele Consiliului Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă. Iar la etapa selectiv-calitativă s-au utilizat rezultatele interviuării beneficiarilor serviciului pe perioada 2016-2018.

Rezultatele. Numărul persoanelor cu dizabilitate în RM este 182,0 mii și prezintă 5,1% din populația totală; în medie la 10 mii locuitori revin 512 persoane cu dizabilității; iar ponderea bărbaților în structură este mai mare și constituie 52,5% (559⁰/000). Persoanele cu dizabilitate sunt preponderent din mediul rural – 62%. Majoritatea adulților cu dizabilitate când sunt recunoscuți pentru prima dată sunt de vârstă aptă de muncă. Fenomenul dizabilitate survine după vârsta de 30 ani (30-54 de ani – 38,4% și respectiv 55-64 de ani – 41,2%) și preponderent cauzată de boli obișnuite (96,4%). Cota pe motiv de boală profesională și accidente de muncă este 1,8% de cazuri. În 2018 în urma accidentelor de muncă au fost recunoscute primar 8 persoane cu dizabilități (2017- 5), în urma bolilor profesionale – 0 (2017- 1, 2016- 5). În republică activează: *Servicii socio-medicale specializate* – 18 centre de zi; *Centre de plasament temporar* – 12; *Centre multifuncționale* – 38, *Centre de recuperare socio-medicală* – 6 și *Centre de plasament de lungă durată* – 31. În anul 2017 s-au prestat servicii sociale lunar pentru 12,2 mii persoane/familii.

Concluzii. Dezvoltarea politicilor, în fortificarea centrelor de recuperare specializată, va permite persoanelor cu dizabilitate, în vârstă aptă de muncă, să depășească obstacole, atât psiho-emoționale și fizice, cât și fizice personale. Reforma serviciului de determinare al dizabilității și capacității de muncă cu implementarea, la nivel național, a dosarelor electronice ale pacienților cu dizabilitate, pentru a prezenta situația reală a incluziunii persoanelor cu dizabilitatea.

Cuvinte-cheie: incluziunea, mediul de muncă, vârstă aptă de muncă, dizabilitate.

ESTIMATING THE IMPACT OF DISABILITY AND OF INCLUSION IN THE WORKPLACE IN REPUBLIC OF MOLDOVA

Alina Ferdohleb^{1, 2}, Larisa Spinei¹

¹ State Medical and Pharmaceutical University „Nicolae Testemitanu”,
Chair of Management and Psychology,

² National Agency for Public Health

Introduction. One of the fundamental rights of individuals is the right to work, which for the vast majority of the population is the main source of income. People with disabilities are faced with respecting the right to reintegration / inclusion in the work-field after certain health problems.

Materials and methods. At the cross-quantitative stage of research, the data of the National Council for the Determination of Disability and Labor Capacity was used. At the selective-qualitative stage the results from service beneficiaries' interviewing for the period 2016-2018 were used.

Results. The number of persons with disabilities in the Republic of Moldova is 182.0 thousand and represents 5.1% of the total population; on average 10 thousand inhabitants have 512 disabled persons; and the proportion of men in the structure is higher and represents 52.5% (559⁰/000). People with disabilities are predominantly from rural areas - 62%. The majority of adults with disabilities when they are first recognized are of working age. The disability phenomenon occurs after the age of 30 (30-54 years - 38.4% and 55-64 years - 41.2%, respectively) and predominantly caused by common diseases (96.4%). The rate of occupational disease and accidents at work is 1.8%. In 2018, 8 persons with disabilities (2017-5) were primarily recognized as work accidents, 0 (2017-1, 2016-5) following occupational diseases. In the republic, there are: Specialized socio-medical services - 18-day centers; Temporary placement centers - 12; Multifunctional Centers - 38, Social-Medical Rehabilitation Centers - 6 and Long-Term Placement Centers - 31. In 2017, monthly social services were provided for 12.2 thousand persons / families.

Conclusions. Developing policies, in fortification of the specialized recovery centers, will enable older people with workable disabilities to overcome both psycho-emotional and physical hindrances. The reform, of the service, of the determination of disability and work capacity, with the implementation, at national level, of the electronic files of patients with disabilities, presents the real situation of the inclusion persons with disability.

Keywords: inclusion, work environment, working age, disability.

ASPECTE EPIDEMIOLOGICE PRIVIND ACCIDENTELE DE MUNCĂ DIN JUDEȚUL DOLJ

Iulia Rahela Marcu¹, Prunariu Ludmila², Livioara Zavate², Ion Toma³, Marius Bunescu¹, Cătălin Tiberius Mohor⁴, Andrei Călin Zavate¹

¹UMF Craiova, ²DSP Dolj, ³Centrul Medical Tommed, ⁴ITM Dolj

Introducere. Accidentele de muncă sunt agresiuni asupra organismului care de cele mai multe ori au consecințe grave asupra stării de sănătate și viitorului profesional al angajaților, afectând calitatea vieții și generând costuri financiare și sociale importante.

Material și metodă. S-au monitorizat accidentele de muncă din județul Dolj pe perioada 2013–2018 – prin consultarea fișelor FIAM. Variabilele urmărite au fost: domeniul de activitate, cauzele, distribuția pe sexe, vârstă, profesie, turele de muncă, consecințele asupra stării de sănătate (producerea invalidității temporare/definitive, decesul).

Rezultate și discuții. S-au analizat posibilele cauze care au condus la existența accidentelor de muncă prin prisma strategiei naționale de control și prevenire a accidentelor de muncă din România. Pornind de la relația domeniu de activitate – accident de muncă, modul de evoluție a accidentelor de muncă, circumstanțele și caracteristicile epidemiologice se pot face primii pași în a înlătura dificultățile practice/legislative necesare prevenirii accidentelor de muncă.

Concluzii. Intensificarea activității de comunicare a riscului profesional pentru accidente de muncă prin toate verigile: angajator, angajat, servicii SSM, medici Medicina Muncii. Elaborarea, finanțarea unor programe de sănătate publică, cu includerea locurilor de muncă pe clase de risc care să aibă în plin plan ergonomia locurilor de muncă. Importanța examenelor medicale profilactice (limitarea accesului persoanelor cu risc medical la locurile de muncă cu potențial accidentogen). Respectarea proceselor tehnologice, a tehnologiilor.

EPIDEMIOLOGICAL ASPECTS OF WORK ACCIDENTS IN DOLJ COUNTY

Iulia Rahela Marcu¹, Prunariu Ludmila², Livioara Zavate², Ion Toma³, Marius Bunescu¹, Cătălin Tiberius Mohor⁴, Andrei Călin Zavate¹

¹UMF Craiova, ²DSP Dolj, ³Centrul Medical Tommed, ⁴ITM Dolj

Introduction. Work-related accidents represent an aggression on the organism that most often has consequences on the health status and on the professional future of the employees, affecting the quality of life and generating significant financial and social costs.

Material and method. During the period 2013–2018 the evolution of work-related accidents in Dolj county was monitored by scanning the FIAM files. The assessed variables were: the field of activity, the accident causes, the distribution by gender, age, profession, work shift, health consequences (inducing temporary / definitive disability or death).

Results and discussions. The potential causes that lead to the existence of accidents at work are analyzed in terms of the national strategy for control and prevention of work accidents in Romania. Starting from the field of activity – work accident relation, the evolution of the work accidents, the circumstances and the epidemiological characteristics, the first steps can be taken to overcome the practical / legislative difficulties needed to prevent accidents at work.

Conclusions. We need to intensify the communication about the occupational risks that can lead to work accidents with all those concerned: employer, employee, OSH services, Occupational Health doctors. We need to develop and fund public health programs, including job-risk ranking scales that have the job ergonomics in mind. The importance of prophylactic medical examinations (limiting the access of people with preexisting medical risks to jobs with a potential for work accidents). Compliance with all technological processes and technologies norms and regulations.